

Directoraat-generaal EPI
Penitentiaire Inrichtingen

**Collectieve brief nr. 140sexies
van 7 april 2023**

Instructies omtrent de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering

Mevrouw, mijnheer de directeur

De wet van 5 mei 2014 betreffende de internering is in werking getreden op 1 oktober 2016.

Sinds haar inwerkingtreding werd de wet reeds meerdere malen gewijzigd¹; sommige bepalingen werden vernietigd door het Grondwettelijk Hof².

Deze collectieve brief heeft een tweeledig doel:

- de interneringswet in het algemeen toelichten met het oog op het verkrijgen van inzicht in deze regelgeving;
- de aandacht vestigen op de wijzigingen die een weerslag hebben op het werk van de penitentiaire administratie.

I. ALGEMENE BEPALINGEN - DOELSTELLINGEN

In artikel 2 van de interneringswet worden de doelstellingen van de internering geformuleerd:

“De internering van personen met een geestesstoornis, zoals bedoeld in artikel 9 van deze wet, is een veiligheidsmaatregel die er tegelijkertijd toe strekt de maatschappij te beschermen en ervoor te zorgen dat aan de geïnterneerde persoon de zorg wordt verstrekt die zijn toestand vereist met het oog op zijn re-integratie in de maatschappij.

Rekening houdend met het veiligheidsrisico en de gezondheid van de geïnterneerde persoon zal hem de nodige zorg aangeboden worden om een menswaardig leven te leiden. Die zorg is gericht op een maximaal haalbare vorm van maatschappelijke re-integratie en verloopt waar aangewezen en mogelijk via een zorgtraject waarin aan de geïnterneerde persoon telkens zorg op maat aangeboden wordt”.

In artikel 2 wordt onderstreept dat de internering een **beveiligingsmaatregel** is, en **geen straf**. Voor de eerste keer wordt het **recht op zorg** op heldere wijze in de nieuwe interneringswet ingeschreven.

¹ Door de wet van 4 mei 2016 houdende internering en diverse bepalingen inzake justitie (zgn. wet potpourri III) (BS 3 mei 2016), de wet van 6 juli 2017 houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijk recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake Justitie (BS 24 juli 2017), de wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen in strafzaken en inzake eredienssen, en tot wijziging van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie en van het Sociaal Strafwetboek (BS 24 mei 2019) en de wet van 28 november 2021 om justitie menselijker, sneller en straffer te maken (BS 30 november 2021).

² Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn arrest nr. 80/2018 van 28 juni 2018 meerdere bepalingen vernietigd van de wet van 4 mei 2016 houdende internering en diverse bepalingen inzake justitie, die de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering wijzigt.

II. GERECHTELIJKE FASE VAN DE INTERNERING

1. Toepassingsgebied³

Volgende gerechtelijke overheden kunnen de internering bevelen:

- de onderzoeksgerechten (onderzoeksrechter, raadkamer en kamer van inbeschuldigingstelling), tenzij het gaat om misdaden of wanbedrijven die worden beschouwd als politieke misdrijven of drukpersmisdrijven, die onder de exclusieve bevoegdheid van het hof van assisen vallen; de drukpersmisdrijven die door racisme of xenofobie ingegeven zijn, kunnen daarentegen wel het voorwerp uitmaken van een internering door de onderzoeksgerechten;
- de vonnisgerechten.

Dit is echter slechts mogelijk indien aan volgende cumulatieve voorwaarden voldaan is:

- 1) er moet sprake zijn van een **misdad of wanbedrijf** die de **fysieke of psychische integriteit** van derden aantast of bedreigt;
  - Het onderzoeksgerecht of het vonnisgerecht beoordeelt op met redenen omklede wijze of het feit de fysieke of psychische integriteit van derden heeft aangetast of bedreigd.
  - In de nieuwe interneringswet is er uitdrukkelijk voor gekozen om de internering slechts mogelijk te maken voor de meer ernstige feiten (vb. carjacking, diefstal met geweld, verkrachting,...) die de fysieke of psychische integriteit van derden hebben aangetast.
  - De toevoeging van de notie "bedreiging" duidt erop dat internering ook mogelijk is zonder dat fysieke of psychische integriteit van een derde effectief is aangetast.
  - De internering voor vermogensmisdrijven en allerhande vormen van overlast is niet meer mogelijk, tenzij de feiten ook een aantasting of bedreiging van de fysieke of psychische integriteit meebrengen (bv. woninginbraken, ernstige vermogensmisdrijven waar van de zwakke toestand van de slachtoffers misbruik wordt gemaakt, ..).
- 2) de dader lijdt **op het ogenblik van de beslissing** aan een **geestesstoornis** die zijn oordeelsvermogen of de controle over zijn daden tenietdoet of ernstig aantast;
- 3) het **gevaar** bestaat dat de dader als gevolg van zijn geestesstoornis, eventueel in samenhang met andere risicofactoren, **opnieuw feiten** zoals bedoeld in 1) **zal plegen**;
- 4) er werd een **forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek** uitgevoerd.

---

³ Artikel 9 interneringswet

2. Forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek⁴

- Een forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek kan op elk ogenblik in de procedure zowel door het openbaar ministerie als de onderzoeksgerechten (onderzoeksrechter, raadkamer en kamer van inbeschuldigingstelling) of de vonnisgerechten worden bevolen.
- In ieder geval kan de internering niet worden uitgesproken zonder dat een forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek heeft plaatsgevonden.
- Het deskundigenonderzoek kan bestaan uit het voeren van gesprekken, het afnemen van testen en de observatie van het gedrag tijdens het onderzoek zelf; dit vindt plaats in de gevangenis indien de persoon gedetineerd is, of in vrijheid. Een inobservatiestelling op de psychiatrische afdeling van de gevangenis is niet langer mogelijk.
- De interneringswet streeft naar een **verhoging van de kwaliteit** van het deskundigenonderzoek, gelet op het feit dat dit een essentieel element van de interneringsprocedure betreft:
  - o Aan de forensisch psychiatrisch deskundige worden 5 wettelijk vastgelegde vragen gesteld. De deskundige dient minstens na te gaan:
    - 1) of de persoon op het ogenblik van de feiten én op het ogenblik van het deskundigenonderzoek leed aan een geestesstoornis die zijn oordeelsvermogen of de controle over zijn daden heeft tenietgedaan of ernstig heeft aangetast (de deskundige dient zich bijgevolg over deze twee momenten afzonderlijk uit te spreken)⁵;
    - 2) of er mogelijk een oorzakelijk verband bestaat tussen de geestesstoornis en de feiten;
    - 3) of het gevaar bestaat dat betrokkene ten gevolge van de geestesstoornis, in voorkomend geval in samenhang met andere risicofactoren, opnieuw een misdaad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt, pleegt;
    - 4) dat en hoe de persoon in voorkomend geval kan worden behandeld, begeleid, verzorgd met het oog op zijn re-integratie in de maatschappij;
    - 5) dat desgevallend, indien de tenlastelegging betrekking heeft op de in artikelen 371/1 tot 378 van het Strafwetboek bedoelde feiten (aanranding van de eerbaarheid en verkrachting), of de in artikelen 379 tot 387 van het Strafwetboek bedoelde feiten (bederf van de jeugd, prostitutie en openbare zedenschennis) indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, de noodzaak bestaat om een gespecialiseerde begeleiding of behandeling op te leggen.
  - o Het forensisch psychiatrisch onderzoek wordt uitgevoerd onder de leiding en de verantwoordelijkheid van een deskundige, houder van de beroepstitel forensisch psychiater⁶.

⁴ Artikelen 5, 7 en 8 interneringswet

⁵ Ter herinnering: indien de dader van de feiten op het ogenblik van de feiten leed aan een geestesstoornis, die op het ogenblik van de rechterlijke beslissing niet langer aanwezig is, zal de rechter op grond van artikel 71 van het Strafwetboek een vrijspraak uitspreken.

⁶ De forensisch psychiater dient te voldoen aan de wettelijke voorwaarden gesteld krachtens de artikelen 86 en 88 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, B.S. 18 juni 2015. De erkenningscriteria zijn vastgelegd in het ministerieel besluit van 28 oktober 2015 tot vaststelling van de bijzondere criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten houders van de bijzondere beroepstitel in de forensische psychiatrie, alsmede van stagemeesters en stagediensten, B.S. 10 november 2015. Dit besluit trad in werking op 1 april

- De mogelijkheid wordt voorzien het deskundigenonderzoek te laten uitvoeren in een college of met bijstand van andere gedragswetenschappers. De leiding en verantwoordelijkheid blijft echter bij de deskundige - psychiater.
  - De deskundige maakt van zijn bevindingen, overeenkomstig het model dat bij KB zal worden vastgelegd, een omstandig verslag op.
- De wet voorziet dat het deskundigenonderzoek **tegensprekelijk** verloopt.

De persoon die aan een forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek onderworpen wordt, kan zich, op elk moment, laten bijstaan door een arts naar keuze en een advocaat.

Aan de gerechtelijk deskundigen kunnen eveneens schriftelijk alle voor het deskundigenonderzoek dienstige inlichtingen van de zorgverlener van zijn keuze (met inbegrip van de behandelende gevangenisarts) worden overgezonden. Na afloop van de werkzaamheden stuurt de deskundige zijn bevindingen, samen met een voorlopig advies, aan de advocaat van de verdachte en het openbaar ministerie. De deskundige bepaalt de termijn waarbinnen de advocaat van de verdachte zijn opmerkingen moet maken en, in voorkomend geval, van de eigen deskundige door de verdachte aangeduid. Deze documenten dienen bij het eindverslag te worden gevoegd. De deskundige zendt een afschrift van dit verslag aan de advocaat van de onderzochte persoon, bij een ter post aangetekende brief of per mailcorrespondentie.

- De deskundigenonderzoeken die vóór 1 april 2016⁷ een aanvang genomen hebben, zijn niet gehouden aan de voorschriften van de wet. Niettemin is de mogelijkheid voorzien om een nieuw deskundigenonderzoek, overeenkomstig de voorwaarden van de nieuwe wet, te vragen.

3. Opneming ter observatie⁸

Ten aanzien van een verdachte die in voorlopige hechtenis verblijft, kan door de onderzoeks- of vonnisgerechten een inobservatiestelling worden bevolen met het oog op het uitvoeren van een grondig multidisciplinair deskundigenonderzoek.

Dit kan enkel bevolen worden nadat de deskundige in zijn verslag heeft aangegeven dat dergelijk onderzoek noodzakelijk is om zich te kunnen uitspreken over de 5 door de wet bepaalde vragen (zie punt II.2).

In dit geval wordt de verdachte ter observatie overgebracht naar het door de Koning daartoe specifiek opgericht beveiligd klinisch observatiecentrum.

Tegen deze beslissing staat geen rechtsmiddel open. De inobservatiestelling kan maximum 2 maanden duren.

Tijdens de observatieperiode blijven de bepalingen van de wet op de voorlopige hechtenis van toepassing op de verdachte.

2016. Gelet op het feit dat de opleiding aan de universiteiten nog verder dient te worden uitgewerkt, is in een overgangsregeling voorzien. Iedere geneesheer-specialist in de psychiatrie die algemeen bekend staat als bijzonder bekwaam in de forensische psychiatrie gedurende de laatste 5 jaren, voorafgaand aan de datum van inwerkingtreding van het besluit, kan als geneesheer-specialist in de forensische psychiatrie worden erkend.

⁷ datum van inwerkingtreding van het ministerieel besluit omschreven in voetnoot 5

⁸ Artikel 6 interneringswet

De observatieperiode neemt een einde:

- indien de voorlopige hechtenis wordt opgeheven;
- door het verstrijken van de termijn van twee maanden;
- door een beslissing van de rechterlijke overheid.

De verdachte die nog een detentietitel heeft, wordt opnieuw in de gevangenis geplaatst.

Opgelet: De datum van inwerkingtreding van de bepaling betreffende inobservatiestelling is bepaald op 1 januari 2020.

4. Rechterlijke beslissing tot internering⁹

4.1 Algemene regel

De **onderzoeksgerechten en de vonnisgerechten** kunnen de internering van een persoon bevelen.

De wet behoudt de verplichting om **door een advocaat te worden bijgestaan of vertegenwoordigd** in het stadium van de beslissing tot internering. Een internering bij verstek is dus uitgesloten.¹⁰

4.2 Bijkomende veiligheidsmaatregel

Enieder die geïnterneerd is wegens in de artikelen 371/1 tot 377, 377*quater*, 379 tot 380*ter*, 381, 383 tot 387 van het Strafwetboek bedoelde feiten die zijn gepleegd op een minderjarige of met zijn deelneming, kan voor de duur van de internering het voorwerp uitmaken van een **bijkomende veiligheidsmaatregel** waarbij hem door het onderzoeks- of vonnisgerecht het recht wordt ontzegd om:

- 1) in welke hoedanigheid ook deel te nemen aan onderwijs in een openbare of particuliere instelling die minderjarigen opvangt;
- 2) deel uit te maken als vrijwilliger, als lid van het statutair of contractueel personeel of als lid van de organen van bestuur en beheer, van elke rechtspersoon of feitelijke vereniging waarvan de activiteit in hoofdzaak op minderjarigen is gericht;
- 3) een activiteit toegewezen te krijgen die de betrokkene als vrijwilliger, als lid van het statutair of contractueel personeel of als lid van de organen van bestuur en beheer, van elke rechtspersoon of feitelijke vereniging, in een vertrouwens- of gezagsrelatie tegenover minderjarigen plaatst;
- 4) te wonen, te verblijven of zich op te houden in de door de bevoegde rechter bepaalde aangewezen zone. De oplegging van die maatregel moet met bijzondere redenen worden omkleed en rekening houden met de ernst van de feiten en met de reclasseringsmogelijkheden voor de geïnterneerde persoon.

Deze ontzetting heeft gevolgen vanaf de dag waarop de gewezen gerechtelijke beslissing definitief wordt.

⁹ Artikelen 9 tot 18 interneringswet

¹⁰ Zie ook: artikel 81, § 3, interneringswet.

4.3 Onmiddellijke opsluiting

De wet voorziet een mechanisme van **onmiddellijke opsluiting** wanneer de persoon die het voorwerp vormt van een beslissing tot internering in vrijheid is. Deze onmiddellijke opsluiting wordt uitgesproken op vordering van de procureur des Konings indien te vrezen valt dat de betrokkene zich aan de uitvoering van de internering zou trachten te onttrekken of dat hij een ernstig en onmiddellijk gevaar voor de fysieke of psychische integriteit van derden of voor zichzelf zou vormen. Over deze beslissing moet een afzonderlijk debat worden gehouden, onmiddellijk na de uitspraak van de internering. De beklaagde, beschuldigde of in verdenkinggestelde en zijn advocaat worden gehoord als ze aanwezig zijn. Er is geen verzet of hoger beroep mogelijk tegen deze beslissing.

Deze beslissing tot onmiddellijke opsluiting moet, overeenkomstig artikel 12, derde lid, van de Grondwet, binnen 48 uur na de vrijheidsberoving in extenso betekend worden¹¹.

Indien de beklaagde, beschuldigde of in verdenkinggestelde op het ogenblik dat de internering bevolen wordt, aangehouden is of ingeval de rechter de internering met onmiddellijke opsluiting beveelt, wordt de beslissing tot internering uitgevoerd **in de psychiatrische afdeling van een gevangenis**, in afwachting van de beslissing tot plaatsing van de kamer voor de bescherming van de maatschappij (zie punt III 3.1).

4.4 Maatregelen tijdens de voorlopige hechtenis

Meerdere situaties kunnen zich voordoen op het ogenblik van de beslissing tot internering:

a) De beklaagde, beschuldigde of in verdenkinggestelde is gedetineerd of in vrijheid gesteld onder voorwaarden

In deze gevallen kunnen de onderzoeks- of vonnisgerechten, bij afzonderlijke gemotiveerde beschikking, beslissen:

- dat de detentie wordt uitgevoerd onder de vorm van elektronisch toezicht;
- de beklaagde, beschuldigde of in verdenkinggestelde in vrijheid te laten of te stellen al dan niet onder de oplegging van een of meer voorwaarden, voor de tijd die zij bepalen en uiterlijk tot het in kracht van gewijsde treden van de beslissing die de kamer voor de bescherming van de maatschappij heeft genomen ingevolge de eerste zitting.

b) De beklaagde, beschuldigde of in verdenkinggestelde bevindt zich onder aanhoudingsbevel onder de vorm van elektronisch toezicht

In dit geval kunnen de onderzoeks- of vonnisgerechten, bij afzonderlijk gemotiveerde beschikking, beslissen

- hetzij tot onmiddellijke opsluiting
- hetzij tot de verdere uitvoering van de hechtenis onder elektronisch toezicht,
- hetzij tot de invrijheidstelling van betrokkene, al dan niet onder de oplegging van een of meer voorwaarden, voor de tijd die zij bepalen en uiterlijk tot het in kracht van gewijsde treden van de beslissing die de kamer voor de bescherming van de maatschappij heeft genomen ingevolge de eerste zitting.

Hiertegen kan geen verzet of hoger beroep worden ingesteld.

¹¹ Zie evenwel de omzendbrief n°25/2016 van 22 juli 2016 van het College van Procureurs-generaal.

4.5 Voorlopige aanhouding

Een voorlopige aanhouding is mogelijk in de periode nadat de internering bevolen werd¹², doch vooraleer de bevoegde kamer voor de bescherming van de maatschappij een eerste beslissing heeft genomen.

De voorlopige aanhouding wordt uitgevoerd in een psychiatrische afdeling van een gevangenis, een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij of in een forensisch psychiatrisch centrum.

De bevoegde kamer voor de bescherming van de maatschappij beslist binnen zeven werkdagen na de opsluiting van de geïnterneerde persoon over de handhaving van de voorlopige aanhouding. Indien deze termijn eindigt op een zaterdag, zondag of feestdag, wordt deze termijn niet verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

Dit vonnis wordt binnen vierentwintig uur schriftelijk meegedeeld aan:

- de geïnterneerde persoon en zijn advocaat,
- aan het openbaar ministerie,
- aan de directeur indien de geïnterneerde persoon verblijft in een psychiatrische afdeling of een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij,
- aan de verantwoordelijke voor de zorg, indien de geïnterneerde persoon geplaatst is in een forensisch psychiatrisch centrum en
- aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen.

De beslissing tot handhaving is geldig voor de duur van één maand. Binnen deze termijn wordt de zaak behandeld op de zitting van de kamer voor de bescherming van de maatschappij. De termijn van drie maanden die voorzien is tussen de definitieve beslissing tot internering en de eerste verschijning voor de kamer van de bescherming van de maatschappij wordt dus herleid tot één maand wanneer de persoon voorlopig aangehouden is.

III. UITVOERINGSFASE VAN DE INTERNERING

1. Actoren¹³

De verschillende actoren die in de uitvoeringsfase van de internering tussenkomen, zijn:

- de kamer voor de bescherming van de maatschappij;
- het openbaar ministerie;
- de advocaat van de geïnterneerde;
- de directeur;
- de verantwoordelijke voor de zorg;
- de bevoegde dienst van de Gemeenschappen (hiermee wordt bedoeld het justitiehuis).

¹² In dit geval zal vermoedelijk geen onmiddellijke opsluiting uitgesproken zijn

¹³ Artikel 3 interneringswet

1.1. Kamer voor de bescherming van de maatschappij

De kamer voor de bescherming van de maatschappij is een kamer van de strafuitvoeringsrechtbank die uitsluitend bevoegd is voor interneringszaken.

De kamer voor de bescherming van de maatschappij bestaat uit een rechter, die het voorzitterschap ervan bekleedt, een assessor in strafuitvoeringszaken en interneringszaken gespecialiseerd in sociale re-integratie en een assessor in interneringszaken gespecialiseerd in klinische psychologie.

De rechter voor de bescherming van de maatschappij is de voorzitter van de kamer voor de bescherming van de maatschappij.

De kamer voor de bescherming van de maatschappij houdt zich op de hoogte van de toestand van de geïnterneerde persoon en kan zich met het oog daarop naar de plaats van zijn internering begeven of deze taak aan één of meer van haar leden opdragen.

De kamer beslist over de plaats waar de internering dient uitgevoerd te worden, over de toekenning van uitvoeringsmodaliteiten van de internering, de toekenning van de definitieve invrijheidstelling en de internering van veroordeelden.

1.2. Openbaar ministerie

Het openbaar ministerie is het parket bij de strafuitvoeringsrechtbank.

Het openbaar ministerie is belast met het advies omtrent de plaats waar de internering dient uitgevoerd te worden, het onderzoek naar de toekenning van uitvoeringsmodaliteiten van de internering, het onderzoek naar de toekenning van de definitieve invrijheidstelling en de internering van veroordeelden.

Het openbaar ministerie staat eveneens in voor de controle op de geïnterneerde persoon tijdens het verloop van bepaalde uitvoeringsmodaliteiten.

1.3. Advocaat

De wet vereist dat de geïnterneerde persoon wordt bijgestaan of vertegenwoordigd in de procedures voor de kamer voor de bescherming van de maatschappij en het Hof van Cassatie.

Heeft de geïnterneerde persoon geen advocaat gekozen, dan wijst de voorzitter van de kamer voor de bescherming van de maatschappij er ambtshalve één voor hem aan.

1.4. Directeur

De directeur is de ambtenaar die belast is met het lokaal bestuur van een gevangenis of van een door de federale overheid georganiseerde inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij of zijn afgevaardigde.

Hiermee wordt, in het kader van de interneringswet, het volgende bedoeld:

- een gevangenis: de psychiatrische afdeling van een gevangenis: Antwerpen, Bergen, Gent, Haren (voor de vrouwen), Jamioulx, Lantin, Leuven Hulp, Namen en Sint-Gillis
- een door de federale overheid georganiseerde inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij: Antwerpen, Brugge, Merksplas, Namen, Paifve en Turnhout.
- de afgevaardigde van de directeur: leden van de directie-equipe van niveau A die vertrouwd zijn met het dossier van de geïnterneerde.

De directeur staat in voor de adviesverlening in het kader van het onderzoek naar de toekenning van uitvoeringsmodaliteiten van de internering.

1.5. Verantwoordelijke voor de zorg

De verantwoordelijke voor de zorg is de persoon die verantwoordelijk is voor de zorg, of zijn afgevaardigde, binnen één van volgende inrichtingen:

- het door de federale overheid georganiseerd forensisch psychiatrisch centrum (FPC Gent en FPC Antwerpen) én
- de door de bevoegde overheid erkende inrichting die is georganiseerd door een privé-instelling, door een gemeenschap of een gewest of door een lokale overheid, die in staat is aan de geïnterneerde persoon de gepaste zorgen te verstrekken en die een overeenkomst betreffende de plaatsing¹⁴ heeft afgesloten inzake de toepassing van de interneringswet.

Het is deze actor die zal instaan voor de verslaggeving ten aanzien van de kamer voor de bescherming van de maatschappij ingeval van plaatsing van een geïnterneerde persoon in één van deze externe zorginrichtingen. De verantwoordelijke voor de zorg heeft met name dezelfde opdracht als de directeur van een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij.

1.6. Bevoegde dienst van de Gemeenschappen

In het kader van het onderzoek naar de toekenning van bepaalde uitvoeringsmodaliteiten kan de directeur of de kamer voor de bescherming van de maatschappij aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen de opdracht geven een beknopt voorlichtingsverslag op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren¹⁵.

Daarnaast brengt de bevoegde dienst van de Gemeenschappen verslag uit over het verloop van bepaalde uitvoeringsmodaliteiten (verlof, beperkte detentie, elektronisch toezicht of invrijheidstelling op proef)¹⁶.

2. Tussenkomen van de slachtoffers¹⁷

De positie van de slachtoffers wordt in de wet op duidelijke wijze verankerd.

Artikel 3, 9° van de interneringswet bepaalt welke categorieën van personen als slachtoffer kunnen worden beschouwd. Deze personen kunnen bij het onderzoek naar de toekenning van uitvoeringsmodaliteiten door de kamer voor de bescherming van de maatschappij vragen om te worden geïnformeerd, te worden gehoord of voorwaarden in hun belang te laten opleggen.

---

¹⁴ Zie artikel 3, 5° interneringswet. Een "overeenkomst betreffende de plaatsing" is een overeenkomst die wordt afgesloten tussen één of meerdere inrichtingen zoals bedoeld in het 4°, d), enerzijds, en de minister van Justitie en de minister bevoegd voor het beleid inzake de zorgverstrekking in deze inrichtingen, anderzijds, waarbij de volgende aspecten worden vastgelegd: het minimum aantal geïnterneerde personen dat de inrichting of inrichtingen onder de vorm van plaatsing willen opnemen, de profielen voor dewelke een plaatsing kan gebeuren en de te volgen procedure om tot plaatsing over te gaan en, in voorkomend geval, de financiële tegemoetkoming door de Federale Staat voor kosten verbonden aan de veiligheid.

¹⁵ Artikel 51 interneringswet

¹⁶ Artikel 57 interneringswet

¹⁷ Artikelen 3, 9° en 4 interneringswet

3. Uitvoeringsmodaliteiten van de internering¹⁸

Zodra een interneringsmaatregel definitief is, kunnen meerdere modaliteiten worden toegekend aan de geïnterneerde persoon. Hieronder volgt een overzicht van de door de wet voorziene modaliteiten, de doelstellingen ervan en de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om deze toegekend te krijgen.

3.1. Plaatsing en overplaatsing

De plaatsing is de beslissing van de kamer voor de bescherming van de maatschappij tot aanwijzing van de inrichting waar de internering ten uitvoer zal worden gelegd.

De overplaatsing is de beslissing van de kamer voor de bescherming van de maatschappij tot aanwijzing van de inrichting waarnaar de geïnterneerde persoon dient te worden overgebracht om redenen van veiligheid of om aangepaste zorg te ontvangen.

De plaatsing of overplaatsing is mogelijk in één van volgende inrichtingen:

- de door de federale overheid georganiseerde inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij (Antwerpen, Brugge, Merksplas, Namen, Paifve en Turnhout) (art. 3, 4°, b));
- het door de federale overheid georganiseerd forensisch psychiatrisch centrum (Gent en Antwerpen) (art. 3, 4°, c));
- de door de bevoegde overheid erkende inrichting die is georganiseerd door een privé-instelling, door een gemeenschap of een gewest of door een lokale overheid, die in staat is aan de geïnterneerde persoon de gepaste zorgen te verstrekken én die een overeenkomst betreffende de plaatsing heeft afgesloten inzake de toepassing van de interneringswet (art. 3, 4°, d))¹⁹.

Een overeenkomst betreffende de plaatsing is een overeenkomst die wordt afgesloten tussen één of meerdere zorginrichtingen, enerzijds, en de minister van Justitie en de minister bevoegd voor het beleid inzake de zorgverstrekking in deze inrichtingen, anderzijds, waarbij de volgende aspecten worden vastgelegd: het minimum aantal geïnterneerde personen dat de inrichting of inrichtingen onder de vorm van plaatsing willen opnemen, de profielen voor dewelke een plaatsing kan gebeuren en de te volgen procedure om tot plaatsing over te gaan en, in voorkomend geval, de financiële tegemoetkoming door de federale overheid voor kosten verbonden aan de veiligheid.

Een dergelijke overeenkomst is uitsluitend vereist voor de plaatsing van geïnterneerde personen in de zorginrichtingen bedoeld in artikel 3, 4°, d) van de wet. Dit is niet van toepassing op de inrichtingen die geïnterneerde personen opnemen in het kader van een invrijheidstelling op proef.

NB: Met uitzondering van de schorsing (zie punt III 6.1.2) en de voorlopige aanhouding (zie punt III 7), laat de wet niet toe om te plaatsen in of over te plaatsen naar de psychiatrische afdeling van een gevangenis.

---

¹⁸ Artikelen 19 tot en met 28 interneringswet

¹⁹ Een actuele lijst met inrichtingen die een overeenkomst betreffende de plaatsing hebben afgesloten, zal worden bezorgd.

3.2. Uitgaansvergunning en verlof

3.2.1 *Definities*

- De **uitgaansvergunning** laat de geïnterneerde persoon toe de inrichting te verlaten voor een bepaalde duur die niet langer mag zijn dan 16 uren.

De uitgaansvergunningen kunnen aan de geïnterneerde persoon worden toegekend om:

- 1° affectieve, sociale, morele, juridische, familiale, therapeutische, opleidings- of professionele belangen te behartigen die zijn aanwezigheid buiten de inrichting vereisen;
- 2° een medisch onderzoek of een medische behandeling buiten de inrichting te ondergaan;
- 3° zijn sociale re-integratie voor te bereiden.

Deze uitgaansvergunningen kunnen met een bepaalde periodiciteit worden toegekend.

- Het **verlof** laat de geïnterneerde persoon toe de inrichting gedurende een periode van minimum 1 dag en maximum 14 dagen per maand te verlaten.

Het verlof heeft tot doel:

- 1° de familiale, affectieve en sociale contacten van de geïnterneerde persoon in stand te houden en te bevorderen;
- 2° de sociale re-integratie van de geïnterneerde persoon of de behandeling voor te bereiden door hem geleidelijk naar de maatschappij te laten terugkeren;
- 3° een ambulante of residentiële behandelingsprogramma voor te bereiden.

3.2.2 *Voorwaarden*

De uitgaansvergunning en het verlof kunnen op elk ogenblik van de uitvoering van de internering worden toegekend aan de geïnterneerde persoon die voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° er bestaan in hoofdte van de geïnterneerde persoon geen tegenaanwijzingen waaraan niet tegemoet kan worden gekomen door het opleggen van bijzondere voorwaarden. Deze tegenaanwijzingen hebben betrekking op:
  - a) het gevaar dat de geïnterneerde persoon zich aan de uitvoering van de internering zou onttrekken;
  - b) het risico dat hij tijdens deze modaliteiten strafbare feiten zou plegen;
  - c) het risico dat hij de slachtoffers zou lastig vallen;
- 2° de geïnterneerde persoon stemt in met de voorwaarden die aan de uitgaansvergunning of het verlof kunnen worden verbonden.

De uitgaansvergunning kan gekoppeld worden aan de begeleiding door een vertrouwenspersoon. Indien de begeleiding door een vertrouwenspersoon niet mogelijk is, kan de uitgaansvergunning worden gekoppeld aan de begeleiding door een personeelslid van de inrichting, in overleg met en na akkoord van de directeur. Voor wat betreft de personeelsleden van DGEPI kan de directeur dit akkoord enkel geven voor de begeleiding naar externe diensten en enkel voor leden van de PSD of de zorgquipe, die deze begeleiding kunnen doen overeenkomstig de instructies in de bijlage bij de ministeriële omzendbrief nr. 1800 van 7 juni 2006.

3.3. Beperkte detentie, elektronisch toezicht en invrijheidstelling op proef

3.3.1 Definities

- De **beperkte detentie** is een modaliteit van uitvoering van de beslissing tot internering die de geïnterneerde persoon toelaat op regelmatige wijze de inrichting te verlaten voor een duur van maximum 16 uren per dag. Deze modaliteit kan worden toegekend om therapeutische, professionele, opleidings- of familiale belangen te behartigen die zijn aanwezigheid buiten de inrichting vereisen.
- Het **elektronisch toezicht** is een modaliteit van uitvoering van de beslissing tot internering waardoor de geïnterneerde persoon de hem opgelegde veiligheidsmaatregel buiten de inrichting ondergaat volgens een bepaald uitvoeringsplan, waarvan de naleving onder meer door elektronische middelen wordt gecontroleerd.
- De **invrijheidstelling op proef** is een modaliteit van uitvoering van de beslissing tot internering waardoor de geïnterneerde persoon de hem opgelegde veiligheidsmaatregel ondergaat in een residentieel of ambulantly zorgtraject mits hij de voorwaarden naleeft die hem gedurende de proeftermijn worden opgelegd.

3.3.2 Voorwaarden

De beperkte detentie, het elektronisch toezicht en de invrijheidstelling op proef kunnen op elk ogenblik van de uitvoering van de internering worden toegekend aan de geïnterneerde persoon die voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° er bestaan in hoofde van de geïnterneerde persoon geen tegenaanwijzingen waaraan niet tegemoet kan worden gekomen door het opleggen van bijzondere voorwaarden. Deze tegenaanwijzingen hebben betrekking op:
  - a) de afwezigheid van vooruitzichten op sociale reclassering van de geïnterneerde persoon rekening houdend met zijn geestesstoornis;
  - b) het risico dat hij strafbare feiten zou plegen;
  - c) het risico dat hij de slachtoffers zou lastig vallen;
  - d) de houding van de geïnterneerde persoon ten aanzien van de slachtoffers van de feiten die tot zijn internering hebben geleid;
  - e) de door de geïnterneerde persoon geleverde inspanningen om de burgerlijke partij te vergoeden, rekening houdend met zijn vermogenssituatie zoals die door zijn toedoen is gewijzigd sinds het plegen van de feiten waarvoor hij geïnterneerd is;
- 2° de geïnterneerde persoon stemt in met de voorwaarden die aan de beperkte detentie, het elektronisch toezicht en de invrijheidstelling op proef kunnen worden verbonden.

3.4. Vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering

3.4.1 Definitie

De vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering is een modaliteit voor een geïnterneerde persoon

- o ten aanzien van wie een definitieve beslissing werd genomen waarin wordt gesteld dat hij geen verblijfsrecht in België heeft of
- o die ter beschikking van een buitenlands rechtsorgaan wordt gesteld of

- o die de wil geuit heeft om het land te verlaten.

Deze modaliteit kan dus betrekking hebben op een geïnterneerde die de Belgische nationaliteit heeft of op een vreemdeling - al dan niet- toegelaten tot het verblijf.

3.4.2 Voorwaarden

Deze modaliteit kan op elk ogenblik worden toegekend voor zover er in hoofde van de geïnterneerde persoon geen tegenaanwijzingen bestaan.

Deze tegenaanwijzingen hebben betrekking op:

- a) [...]
- b) [het risico dat hij strafbare feiten zou plegen;
- c) het risico dat hij de slachtoffers zou lastig vallen;
- d) de door de geïnterneerde persoon geleverde inspanningen om de burgerlijke partij te vergoeden, rekening houdend met zijn vermogenssituatie zoals die door zijn toedoen is gewijzigd sinds het plegen van de feiten waarvoor hij geïnterneerd is.

De geïnterneerde persoon stemt in met de voorwaarden die aan de vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering worden verbonden.

4. Procedure inzake de toekenning van uitvoeringsmodaliteiten

4.1. Eerste zitting²⁰

4.1.1 *Vatting van de kamer voor de bescherming van de maatschappij*

Binnen de 2 maanden nadat de beslissing tot internering definitief is geworden, maakt het openbaar ministerie de zaak aanhangig bij de kamer voor de bescherming van de maatschappij met het oog op het laten aanwijzen van de inrichting waar de internering ten uitvoer dient te worden gelegd **en/of** met het oog op de toekenning van een andere uitvoeringsmodaliteit.

4.1.2 *Territoriaal bevoegde kamer voor de bescherming van de maatschappij*

Het openbaar ministerie maakt de zaak aanhangig bij de kamer voor de bescherming van de maatschappij van de strafuitvoeringsrechtbank die gevestigd is in het rechtsgebied van het hof van beroep waar het onderzoeks- of vonnisgerecht dat de internering heeft bevolen zich bevindt.

Uitzondering: Indien de kamer voor de bescherming van de maatschappij van de strafuitvoeringsrechtbank het, in uitzonderlijke gevallen, voor een bepaalde geïnterneerde persoon aangewezen acht om de bevoegdheid over te dragen aan een andere kamer voor de bescherming van de maatschappij van de strafuitvoeringsrechtbank, neemt zij een met redenen omklede beslissing nadat die andere kamer voor de bescherming van de maatschappij binnen vijftien dagen een eensluidend advies heeft uitgebracht.

4.1.3 *Samenstelling dossier*

Het **openbaar ministerie** stelt een dossier samen dat ten minste uit volgende stukken bestaat:

- vonnis of arrest tot internering;

---

²⁰ Artikelen 29 tot en met 46 interneringswet

- uiteenzetting van de feiten;
- uittreksel uit het strafregister;
- verslagen van het deskundigenonderzoek;
- eventuele slachtofferfiches of slachtofferverklaringen.

Het dossier wordt aangevuld :

- **door de directeur**, indien de geïnterneerde persoon verblijft in de psychiatrische afdeling van een gevangenis of in een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij, met een **verslag van de directeur** (bijlage 1):

Indien de directeur dit nodig acht voor het opstellen van zijn advies omtrent de toekenning van een uitgaansvergunning bedoeld in artikel 20, § 2, 1^{o21} en 3^{o22}, een verlof, een beperkte detentie, een elektronisch toezicht of een invrijheidstelling op proef, kan hij aan de bevoegde dienst van de gemeenschappen de opdracht geven een beknopt voorlichtingsverslag op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren, met het oog op het verkrijgen van noodzakelijke informatie over het onthaalmilieu waarin de uitvoeringsmodaliteit zal worden uitgevoerd (bijv. noodzakelijke informatie over de familiale toestand die zich nog niet in het dossier bevindt). Hij maakt deze opdracht in dat geval via het snelste, schriftelijke communicatiemiddel over aan de bevoegde dienst van de gemeenschappen, vergezeld van het dossier dat minstens de volgende documenten bevat:

- het afschrift van de vonnissen en arresten;
- de uiteenzetting van de feiten waarvoor de betrokkene werd geïnterneerd;
- de verslagen van het deskundigenonderzoek;
- het uittreksel van het strafregister.

Het **verslag van de directeur** bevat:

- o een verslag van de psychosociale dienst.
- o een advies omtrent de voor de geïnterneerde meest geschikte modaliteiten:
  - hetzij omtrent de plaats van uitvoering van de internering of omtrent een toekenning van elektronisch toezicht, invrijheidstelling op proef of vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op de overlevering;
  - ingeval van een advies tot plaatsing, een advies omtrent de toekenning van uitgaansvergunning, verlof of beperkte detentie;
- o bijkomend voor buitenlandse geïnterneerden: een document van de Dienst Vreemdelingenzaken betreffende de verblijfssituatie van de betrokkene en, in voorkomend geval, de verwijderingsmodaliteiten die overwogen worden;
- o de beoordeling van de tegenaanwijzingen;
- o de eventuele noodzaak van het opleggen van bijzondere voorwaarden die tegemoetkomen aan het voorgestelde zorgtraject of aan de tegenaanwijzingen, dan wel noodzakelijk blijken in het belang van de slachtoffers.
- o in voorkomend geval, het advies van de psychiater van de PSD die oordeelt dat toegang door de geïnterneerde persoon tot zijn dossier een klaarblijkelijk ernstig nadeel voor de gezondheid van de geïnterneerde persoon kan meebrengen²³.

Wat de taal van de verslaggeving betreft, past de penitentiaire administratie de wet op het taalgebruik in bestuurszaken toe. Dit betekent dat:

²¹ Behartigen van affectieve, sociale, morele, juridische, familiale, therapeutische, opleidings- of professionele belangen die zijn aanwezigheid buiten de inrichting vereisen.

²² Voorbereiding van de sociale re-integratie.

²³ Indien de psychiater een dergelijk advies opstelt, dient de directeur de aandacht van de rechter van de kamer voor de bescherming van de maatschappij hierop te vestigen, opdat de rechter tijdig een beslissing kan nemen omtrent de inzage van het dossier door de geïnterneerde persoon.

- *de te gebruiken taal deze is van de plaats waar de gevangenis gelegen is;*
- *voor inrichtingen gelegen in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad wordt de verslaggeving opgesteld naargelang de taal van het oudste vonnis of arrest dat de internering beveelt.*
- *de geïnterneerde persoon die de taal van de regio waar de gevangenis gelegen is niet begrijpt, – op kosten van de administratie – de bijstand van een tolk kan vragen; hij kan bovendien, op kosten van de administratie, een vertaling vragen naar een andere nationale taal van de documenten uit het dossier die in een nationale taal zijn opgesteld, met uitzondering van de documenten afkomstig uit een gerechtelijke procedure*
- *de ééntalige personeelsleden een vertaling kunnen vragen van de stukken van het dossier die in een andere nationale taal zijn opgesteld*
- *de administratie de vertaling vraagt van stukken wanneer dit onontbeerlijk is voor een goede verstaanbaarheid van het dossier.*

De kamers voor de bescherming van de maatschappij passen de wet op het taalgebruik in gerechtszaken toe; wanneer zij van mening zijn dat een stuk vertaald dient te worden, laten zij dit vertalen; de kosten hiervan zijn ten laste van het budget gerechtskosten.

Uiterlijk twee maanden en 10 dagen nadat de beslissing tot internering definitief is geworden, bezorgt de directeur deze verslaggeving aan het openbaar ministerie bij de bevoegde kamer voor de bescherming van de maatschappij.

- door **de verantwoordelijke voor de zorg**, voor personen die eerder reeds werden geïnterneerd en zijn geplaatst in een door de federale overheid georganiseerd forensisch psychiatrisch centrum (art. 3, 4°, c)) of een door de bevoegde overheid erkende inrichting die een overeenkomst betreffende de plaatsing heeft afgesloten (art. 3, 4°, d)), met een verslag of;
- door **de bevoegde dienst van de Gemeenschappen**, indien de geïnterneerde persoon in vrijheid is, met een beknopt voorlichtingsverslag of een maatschappelijke enquête.

NB. Opdat de directeur, de verantwoordelijke voor de zorg, of de bevoegde dienst van de Gemeenschappen binnen de door de wet gestelde termijnen de door de wet vereiste verslagen zouden kunnen bezorgen aan het openbaar ministerie bij de kamer voor de bescherming van de maatschappij, dient het openbaar ministerie bij het gerecht dat het in kracht van gewijsde getreden vonnis of arrest tot internering heeft uitgesproken zo spoedig mogelijk via het snelste, schriftelijk communicatiemiddel minstens volgende stukken te bezorgen aan deze actoren:

- *het afschrift van de vonnissen en arresten*
- *de uiteenzetting van de feiten*
- *de verslagen van het deskundigenonderzoek*
- *het uittreksel uit het strafregister.*

4.1.4 Advies openbaar ministerie

Het openbaar ministerie verleent een schriftelijk advies omtrent de uitvoering van de internering.

4.1.5 Ogenblik van de eerste zitting

De kamer voor de bescherming van de maatschappij behandelt de zaak op de eerste nuttige zitting, en uiterlijk 3 maanden na het definitief worden van de beslissing tot internering.

4.1.6 Oproeping voor de zitting

De geïnterneerde persoon en zijn advocaat en desgevallend het slachtoffer worden, bij aangetekende brief, in kennis gesteld van de dag, het uur en de plaats van de zitting.

De magistraten en de griffiers zijn van die aangetekende zending vrijgesteld indien de geïnterneerde persoon zich in hechtenis bevindt. De directeur of zijn gemachtigde levert in dat geval bewijs van de overhandiging aan de geïnterneerde persoon van het document dat hij heeft ontvangen, door de geïnterneerde persoon een bericht van ontvangst te doen tekenen, dat onmiddellijk naar de afzender wordt terug gestuurd²⁴.

De directeur of de verantwoordelijke voor de zorg worden schriftelijk in kennis gesteld van de dag, het uur en de plaats van de zitting.

4.1.7 Inzage dossier

Het dossier wordt gedurende ten minste 10 dagen voor de datum waarop de zitting is vastgesteld voor inzage ter beschikking gesteld van de geïnterneerde persoon en zijn advocaat op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank of op de griffie van de inrichting waar hij verblijft.

Indien de inzage in een inrichting van DG EPI plaatsvindt, wordt het inzagerecht uitgeoefend op de griffie tussen 9 en 12 uur en 13.30 en 16.30 uur. Ook tijdens het weekend en op feestdagen dient het inzagerecht mogelijk gemaakt te worden.

Indien de inzage van het dossier door de geïnterneerde persoon op de griffie onmogelijk of niet wenselijk is, kan deze inzage elders georganiseerd worden.

De geïnterneerde persoon heeft het recht zijn dossier door te nemen met zijn advocaat.

Zowel de geïnterneerde persoon zelf als zijn advocaat kan, op zijn verzoek, een afschrift van het dossier verkrijgen.

De inzage en een afschrift van het dossier of een gedeelte ervan kan echter door de rechter voor de bescherming van de maatschappij, bij gemotiveerde beschikking, worden ontzegd wanneer dit een klaarblijkelijk ernstig nadeel voor de gezondheid van de geïnterneerde persoon kan meebrengen.

4.1.8 Plaats van de zitting

De kamers voor de bescherming van de maatschappij mogen zitting houden in elke rechtbank van eerste aanleg gevestigd in het rechtsgebied van het hof van beroep, in de gevangenissen, in de inrichtingen of afdelingen tot bescherming van de maatschappij en in alle inrichtingen waar geïnterneerde personen verblijven.

De uitspraak van de vonnissen vindt echter telkens plaats in een rechtbank van eerste aanleg gevestigd in het rechtsgebied van het hof van beroep.

4.1.9 Behandeling door de kamer voor de bescherming van de maatschappij

De kamer voor de bescherming van de maatschappij hoort volgende personen:

- de geïnterneerde persoon en zijn advocaat: de geïnterneerde persoon verschijnt persoonlijk. Hij wordt door zijn advocaat vertegenwoordigd indien medisch-psychiatrische vragen in verband

---

²⁴ Artikel 1 van het KB nr. 236 van 20 januari 1936; deze bepaling is telkens van toepassing wanneer de interneringswet bepaalt dat de geïnterneerde bij aangetekende brief in kennis gesteld wordt en deze zich in hechtenis bevindt. Teneinde onnodige herhalingen te vermijden, zal dit niet telkens opnieuw worden vermeld.

met zijn toestand gesteld worden en het bijzonder schadelijk is om deze in zijn aanwezigheid te behandelen. De kamer voor de bescherming van de maatschappij kan, op gemotiveerd verzoek van de advocaat, toestaan dat de geïnterneerde persoon zich laat vertegenwoordigen door een advocaat.

- het openbaar ministerie;
- de directeur of verantwoordelijke voor de zorg (naargelang de inrichting waar de geïnterneerde persoon verblijft);
- het slachtoffer: het slachtoffer wordt op zijn verzoek gehoord over de bijzondere voorwaarden die in zijn belang moeten worden opgelegd en is op de zitting aanwezig voor de tijd die nodig is om deze voorwaarden te onderzoeken. Het slachtoffer kan zich laten vertegenwoordigen of bijstaan door een advocaat en kan zich laten bijstaan door de gemachtigde van een overheidsinstelling of een erkende vereniging;
- eventueel andere personen.

De zitting vindt plaats met gesloten deuren. De behandeling van de zaak kan eenmaal worden uitgesteld tot een latere zitting, zonder dat die zitting meer dan 2 maanden na het uitstel mag plaatsvinden.

De kamer voor de bescherming van de maatschappij beslist binnen 14 dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

4.1.10 Beslissing

a) Inhoud vonnis – algemeen

- De kamer voor de bescherming van de maatschappij beslist tot:
  - o plaatsing, in voorkomend geval gepaard gaande met de toekenning van een uitgaansvergunning, verlof en/of beperkte detentie;
  - o toekenning van elektronisch toezicht;
  - o toekenning van invrijheidstelling op proef;
  - o toekenning van vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering.
- Bij een beslissing tot plaatsing bepaalt de kamer in haar vonnis wanneer de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg een nieuw advies moet uitbrengen. Deze termijn mag niet langer zijn dan 1 jaar te rekenen vanaf de datum van het vonnis.

Dit waarborgt een regelmatig onderzoek van het dossier, zonder dat de geïnterneerde zelf een nieuwe aanvraag dient in te dienen.

- Het vonnis tot toekenning van een uitgaansvergunning, verlof, beperkte detentie, elektronisch toezicht, invrijheidstelling op proef en vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering bepaalt dat de geïnterneerde persoon onderworpen is aan volgende algemene voorwaarden:
  - 1° geen strafbare feiten plegen;
  - 2° behalve voor de uitgaansvergunning en beperkte detentie, een vaste verblijfplaats hebben en, bij wijziging ervan, zijn nieuwe verblijfplaats onmiddellijk meedelen aan het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen die met de begeleiding is belast;
  - 3° gevolg geven aan de oproepingen van het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, van de bevoegde dienst van de Gemeenschappen die met de begeleiding is belast;
  - 4° voor de vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied, de verplichting om het grondgebied effectief te verlaten en het verbod om tijdens de proeftijd terug

te keren naar België zonder in orde te zijn met de reglementering betreffende de toegang, het verblijf of de vestiging in het Rijk en zonder de voorafgaande toelating van de kamer voor de bescherming van de maatschappij.

- Bij een beslissing tot plaatsing (in voorkomend geval in combinatie met een uitgaansvergunning, verlof en/of beperkte detentie) en een toekenning van elektronisch toezicht, invrijheidstelling op proef of vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering, kan de kamer de geïnterneerde persoon onderwerpen aan geïndividualiseerde, bijzondere voorwaarden die tegemoet komen aan het vooropgestelde zorgtraject of aan de tegenaanwijzingen, dan wel noodzakelijk blijken in het belang van de slachtoffers.
- Daarnaast beslist de kamer eveneens over de opheffing, wijziging of nadere omschrijving van de bijkomende veiligheidsmaatregelen, waarbij de geïnterneerde persoon door het onderzoeks- of vonnisgerecht bepaalde rechten werden ontzegd²⁵.
- Indien er tegelijkertijd een andere interneringsbeslissing in uitvoering is, neemt de kamer voor de bescherming van de maatschappij ook hierover een beslissing. In geval de kamer voor de bescherming van de maatschappij beslist tot een invrijheidsstelling op proef, dan bepaalt zij ook de duur van de proeftermijn, rekening houdend met het zorgtraject.

b) Inhoud vonnis - bijkomende specifieke bepalingen

- In geval van een beslissing tot plaatsing of overplaatsing bepaalt de kamer voor de bescherming van de maatschappij naar welke inrichting de geïnterneerde persoon moet worden overgebracht. Het gaat om één van volgende inrichtingen:
  - o een door de federale overheid georganiseerde inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij (art. 3, 4°, b));
  - o een door de federale overheid georganiseerd forensisch psychiatrisch centrum (art. 3, 4°, c));
  - o een door de bevoegde overheid erkende inrichting die is georganiseerd door een privé-inrichting, door een gemeenschap of een gewest of door een lokale overheid, die in staat is aan de geïnterneerde persoon de gepaste zorgen te verstrekken en die een overeenkomst betreffende de plaatsing heeft afgesloten (art. 3, 4°, d)).
- In geval van toekenning van een of meerdere uitgaansvergunning(en) bepaalt de kamer voor de bescherming van de maatschappij de duur en, in voorkomend geval, de periodiciteit, alsook het doel of de invulling ervan. Bij een toekenning van verlof bepaalt de kamer het aantal verlofdagen dat de geïnterneerde persoon per maand mag genieten.
- Bij toekenning van beperkte detentie, elektronisch toezicht of invrijheidstelling op proef aan personen die geïnterneerd zijn wegens feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 van het Strafwetboek of voor feiten bedoeld in de artikelen 379 tot 387 van het Strafwetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, kan de kamer de voorwaarde opleggen van het volgen van een begeleiding of een behandeling van seksuele delinquenten bij een dienst die hierin gespecialiseerd is.
- In geval van toekenning van beperkte detentie of elektronisch toezicht bepaalt de kamer voor de bescherming van de maatschappij het programma. De bevoegde dienst van de Gemeenschappen, in voorkomend geval, de dienst bevoegd voor het elektronisch toezicht staat in voor de uitwerking van de concrete invulling van de toegekende uitvoeringsmodaliteit. De kamer

---

²⁵ Zie punt II. 4.

bepaalt het aantal verlofdagen dat de geïnterneerde persoon per maand mag genieten tijdens beperkte detentie of elektronisch toezicht.

- Bij toekenning van elektronisch toezicht bepaalt de kamer de termijn waarvoor deze modaliteit wordt toegekend. De termijn bedraagt maximum 6 maanden en kan eenmaal voor eenzelfde maximum duur worden verlengd. De kamer beslist, 15 dagen voor het einde van deze termijn, over de verlenging van het elektronisch toezicht of over de omzetting in een andere uitvoeringsmodaliteit²⁶. Bij het verstrijken van de termijn van het elektronisch toezicht, of de verlenging ervan, kent de kamer aan de geïnterneerde persoon een invrijheidstelling op proef toe.
- Bij een invrijheidstelling op proef dient de geïnterneerde persoon de algemene en bijzondere voorwaarden na te leven gedurende een proeftermijn van 3 jaar; deze periode is onbeperkt hernieuwbaar voor perioden van maximaal 2 jaar. Voor een geïnterneerde persoon die vrij is op proef onder de voorwaarde in een residentiële instelling te verblijven, worden alle beslissingen om de instelling tijdelijk te verlaten genomen door de verantwoordelijke van deze instelling.
- In geval van een vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering wordt de geïnterneerde persoon na 6 jaar van rechtswege definitief in vrijheid gesteld, te rekenen vanaf de uitvoering van het vonnis.

c) Mededeling van de beslissing

De beslissing van de kamer voor de bescherming van de maatschappij wordt binnen een werkdag, bij aangetekende brief, ter kennis gebracht van de geïnterneerde persoon en zijn advocaat.

De beslissing wordt schriftelijk ter kennis gebracht van

- o het openbaar ministerie
- o de directeur indien de geïnterneerde persoon verblijft in een psychiatrische afdeling of in een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij
- o de verantwoordelijke voor de zorg indien de geïnterneerde persoon verblijft in een forensisch psychiatrisch centrum of in een door de bevoegde overheid erkende instelling
- o de bevoegde dienst van de gemeenschappen (voor personen in vrijheid) en
- o van de verantwoordelijke van de residentiële instelling ingeval het een invrijheidsstelling op proef betreft.

Het slachtoffer wordt hiervan eveneens op de hoogte gebracht.

Bij toekenning van een plaatsing of een van de uitvoeringsmodaliteiten deelt het openbaar ministerie het vonnis nog mee aan volgende autoriteiten en instanties:

- de korpschef van de lokale politie van de gemeente waar de geïnterneerde persoon zich zal vestigen,
- de nationale politionele gegevensbank,
- in voorkomend geval, de bevoegde dienst van de Gemeenschappen van het gerechtelijk arrondissement waarin de geïnterneerde persoon zijn verblijfplaats heeft;
- ingeval het een beslissing tot toekenning van elektronisch toezicht betreft, de bevoegde dienst voor elektronisch toezicht;
- aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen van de verblijfplaats van het slachtoffer in geval er slachtoffergerichte voorwaarden zijn opgelegd;
- aan de korpschef van de lokale politie van de plaatsen waar de veroordeelde zich niet mag begeven en van de verblijfplaatsen van de personen waarmee hij niet in contact mag komen;

²⁶ Zie artikel 41, §§ 4, 5 en 6 interneringswet voor het verdere verloop van de procedure. De regels voor dit zittingsmoment zijn grotendeels dezelfde als voor de eerste zitting.

- in voorkomend geval, de directeur, indien het een beslissing tot plaatsing betreft in een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij of de verantwoordelijke voor de zorg, indien het een beslissing tot plaatsing betreft in een forensisch psychiatrisch centrum of in een door de bevoegde overheid erkende instelling;
- in voorkomend geval, indien het een beslissing tot invrijheidsstelling op proef betreft, de verantwoordelijke van de residentiële instelling.

4.1.11 Uitvoerbaarheid van het vonnis

Het vonnis tot toekenning van een uitvoeringsmodaliteit wordt uitvoerbaar op de dag waarop het in kracht van gewijsde is gegaan, tenzij de kamer een andere datum of een ander moment bepaalt.

4.1.12 Wijziging van de beslissing

Indien zich, na de beslissing tot toekenning van een uitvoeringsmodaliteit door de rechter of de kamer maar voor de uitvoering ervan, een situatie voordoet die onverenigbaar is met de modaliteit zelf of met de voorwaarden in de beslissing bepaald, kan de rechter of de kamer, ambtshalve of op vordering van het openbaar ministerie, een nieuwe beslissing nemen met inbegrip van de intrekking van de toegekende modaliteit.

NB. indien u kennis krijgt van een dergelijke situatie, meldt u dit zo spoedig mogelijk schriftelijk aan het openbaar ministerie bij de strafuitvoeringsrechtbank.

De geïnterneerde persoon en zijn advocaat, en desgevallend het slachtoffer, worden bij aangetekende brief opgeroepen om voor de kamer te verschijnen binnen 7 dagen na de vaststelling van de onverenigbaarheid.

Deze oproeping schorst de tenuitvoerlegging van de beslissing tot toekenning van de modaliteit.

De directeur wordt schriftelijk in kennis gesteld van de dag, het uur en de plaats van de zitting.

Het dossier wordt gedurende ten minste twee dagen ter beschikking gesteld van de geïnterneerde persoon en zijn advocaat op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank of op de griffie van de inrichting waar de geïnterneerde persoon verblijft.

De rechter of de kamer voor de bescherming van de maatschappij beslist binnen zeven dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

4.1.13 Cassatieberoep²⁷

Cassatieberoep staat open tegen de beslissingen van de kamer voor de bescherming van de maatschappij tot toekenning of afwijzing van volgende uitvoeringsmodaliteiten:

- beperkte detentie;
- elektronisch toezicht;
- invrijheidsstelling op proef;
- vervroegde invrijheidsstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering.

Het cassatieberoep kan worden ingesteld door het openbaar ministerie en de advocaat van de geïnterneerde persoon, binnen een termijn van 5 dagen, te rekenen van de uitspraak van het vonnis.

---

²⁷ Artikelen 78 tot en met 80 interneringswet

Het cassatieberoep wordt ingediend bij een verklaring ter griffie van de strafuitvoeringsrechtbank.

Het cassatieberoep tegen een beslissing tot toekenning van een uitvoeringsmodaliteit heeft schorsende kracht. In dit geval doet het Hof van Cassatie uitspraak binnen dertig dagen, te rekenen van het instellen van het cassatieberoep.

Indien het Hof van Cassatie de beslissing verbreekt met verwijzing, doet een anders samengestelde kamer voor de bescherming van de maatschappij uitspraak binnen veertien dagen, te rekenen van de uitspraak van dit arrest, met dien verstande dat de tenuitvoerlegging van de beslissing inmiddels geschorst blijft.

4.2 Verder beheer van de internering²⁸

4.2.1 *Ambtshalve periodiek onderzoek*

a) Nieuw advies

In geval van een beslissing tot plaatsing bepaalt de kamer voor de bescherming van de maatschappij in haar vonnis wanneer de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg een nieuw advies moet uitbrengen. Deze termijn is maximaal één jaar na de datum van het vonnis.

De directeur brengt een nieuw advies uit op het in het vonnis bepaalde tijdstip. Indien er geen advies werd uitgebracht binnen deze termijn, vat het openbaar ministerie onverwijld de kamer voor de bescherming van de maatschappij.

Om zijn advies op te stellen, hoort hij de geïnterneerde persoon.

Indien de directeur dit nodig acht voor het opstellen van zijn advies omtrent de toekenning van een uitgaansvergunning bedoeld in artikel 20, § 2, 1^o²⁹ en 3^o³⁰, een verlof, een beperkte detentie, een elektronisch toezicht of een invrijheidstelling op proef, kan hij aan de bevoegde dienst van de gemeenschappen de opdracht geven een beknopt voorlichtingsverslag op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren, met het oog op het verkrijgen van noodzakelijke informatie over het onthaalmilieu waarin de uitvoeringsmodaliteit zal worden uitgevoerd (bijv. noodzakelijke informatie over de familiale toestand die zich nog niet in het dossier bevindt). Hij maakt deze opdracht in dat geval via het snelste, schriftelijke communicatiemiddel over aan de bevoegde dienst van de gemeenschappen, vergezeld van het dossier, voor zover deze dienst daar nog niet over beschikt, dat minstens de volgende documenten bevat:

- het afschrift van de vonnissen en arresten;
- de uiteenzetting van de feiten waarvoor de betrokkene werd geïnterneerd;
- de verslagen van het deskundigenonderzoek;
- het afschrift van de opsluitingsfiche;
- het uittreksel uit het strafregister.

---

²⁸ Artikelen 47 tot 52 interneringswet

²⁹ Behartigen van affectieve, sociale, morele, juridische, familiale, therapeutische, opleidings- of professionele belangen die zijn aanwezigheid buiten de inrichting vereisen.

³⁰ Voorbereiding van de sociale re-integratie

Het advies (bijlage 1bis) omvat:

- een multidisciplinair psychosociaal – psychiatrisch verslag van de PSD;
- in geval van personen die geïnterneerd zijn wegens feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 van het Strafwetboek of voor feiten bedoeld in de artikelen 379 tot 387 van het Strafwetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, een met redenen omkleed advies van een dienst of persoon gespecialiseerd in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten omtrent de noodzaak van een begeleiding of behandeling;
- een gemotiveerd voorstel, dat betrekking heeft op volgende aspecten:
  - o een advies omtrent de voor de geïnterneerde meest geschikte modaliteiten:
    - hetzij een voorstel tot toekenning van elektronisch toezicht, van invrijheidstelling op proef of van vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering;
    - hetzij een voorstel tot behoud van de plaatsing of een overplaatsing naar een andere inrichting. In dat geval formuleert de directeur eveneens een advies omtrent de eventuele toekenning van uitgaansvergunningen, verlof en / of beperkte detentie.
  - o de beoordeling van de tegenaanwijzingen en de eventuele noodzaak van het opleggen van bijzondere voorwaarden die tegemoetkomen aan het voorgestelde zorgtraject of aan de tegenaanwijzingen, dan wel noodzakelijk blijken in het belang van de slachtoffers.
  - o bijkomend voor buitenlandse geïnterneerden: de verblijfssituatie en de verwijderingsmodaliteiten die door de Dienst Vreemdelingenzaken overwogen worden.
- in voorkomend geval, het advies van de psychiater van de PSD die oordeelt dat toegang tot het dossier van de geïnterneerde persoon een klaarblijkelijk ernstig nadeel voor de gezondheid van deze persoon kan meebrengen³¹.

De directeur bezorgt zijn advies aan de griffie van de kamer voor de bescherming van de maatschappij op het door de kamer bepaalde tijdstip. Een afschrift van dit advies wordt overgezonden aan het openbaar ministerie, de geïnterneerde persoon en zijn advocaat. Het advies wordt niet bezorgd aan de geïnterneerde persoon indien de rechter voor de bescherming van de maatschappij in een met redenen omklede beschikking de afgifte van het afschrift aan de geïnterneerde persoon ontzegt wanneer dit een klaarblijkelijk ernstig nadeel inhoudt voor zijn gezondheid.

b) Advies van het openbaar ministerie

Binnen 1 maand na ontvangst van het advies van de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg, stelt het openbaar ministerie een met redenen omkleed advies op, zendt dit over aan de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank en deelt een afschrift mee aan de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg. De griffie van de kamer voor de bescherming van de maatschappij deelt een afschrift van het advies mee aan de geïnterneerde persoon en aan zijn advocaat. Het advies wordt niet bezorgd aan de geïnterneerde persoon indien de rechter voor de bescherming van de maatschappij in een met redenen omklede beschikking de afgifte van het afschrift aan de geïnterneerde persoon ontzegt wanneer dit een klaarblijkelijk ernstig nadeel inhoudt voor zijn gezondheid.

---

³¹ Indien de psychiater een dergelijk advies opstelt, dient de directeur de aandacht van de rechter van de kamer voor de bescherming van de maatschappij hierop te vestigen, opdat de rechter tijdig een beslissing kan nemen omtrent de inzage van het dossier door de geïnterneerde persoon.

Indien geen advies is toegezonden binnen de voorziene termijn, dient het openbaar ministerie zijn advies schriftelijk uit te brengen vóór de zitting of het schriftelijke advies neer te leggen ter zitting.

c) Zitting kamer voor de bescherming van de maatschappij

De kamer voor de bescherming van de maatschappij behandelt de zaak op de eerste nuttige zitting na ontvangst van het advies van het openbaar ministerie, en uiterlijk 2 maanden na ontvangst van het advies van de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg.

De kamer voor de bescherming van de maatschappij heeft de mogelijkheid om de bevoegde dienst van de Gemeenschappen de opdracht te geven een beknopt voorlichtingsverslag op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren en maakt in dat geval het dossier over aan deze dienst voor zover deze daar nog niet over beschikt. Daarnaast kan, bij gemotiveerde beschikking, eveneens een aanvullend forensisch psychiatrisch onderzoek worden bevolen.

Verder verloopt de procedure overeenkomstig de regels die ook gelden voor de eerste zitting (zie punten 4.1.6 tot 4.1.13).

4.2.2 Situaties van hoogdringendheid

De wet voorziet twee mechanismen in geval van hoogdringendheid:

a) Beslissing voor de rechter voor de bescherming van de maatschappij

Zij laat de rechter voor de bescherming van de maatschappij toe, om redenen van hoogdringendheid, af te wijken van de normale procedure en bij kabinetsbeslissing te beslissen over een verzoek tot uitgaansvergunning dat betrekking heeft op³²

- 1° het behartigen van affectieve, sociale, morele, juridische, familiale, therapeutische, opleidings- of professionele belangen die zijn aanwezigheid buiten de inrichting vereisen (art. 20, § 2, 1°);
- 2° het ondergaan van een medisch onderzoek of een medische behandeling buiten de inrichting (art. 20, § 2, 2°).

Een schriftelijk verzoek hiertoe kan worden ingediend door:

- het openbaar ministerie;
- de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg;
- de geïnterneerde persoon samen met zijn advocaat.

Indien de directeur meent een dergelijk verzoek te moeten indienen, moet hij de hoogdringendheid van de situatie motiveren en elke inlichting bezorgen van aard om de rechter toe te laten een beslissing te nemen omtrent de gebruikelijke criteria van de wet (wat betreft tegenaanwijzingen, bijzondere voorwaarden, enz.). Hiervoor maakt hij gebruik van het document opgenomen als bijlage 2.

De procedure verloopt volledig schriftelijk. De rechter voor de bescherming van de maatschappij neemt een beslissing binnen 5 werkdagen na inschrijving in het register van het verzoek.

Indien hij dit nodig acht, kan de rechter via de snelst mogelijke weg bijkomende inlichtingen, die noodzakelijk zijn om zijn beslissing te kunnen nemen, inwinnen. In dit geval kan de termijn voor het nemen van een beschikking worden verlengd tot 7 werkdagen.

---

³² Artikel 53 interneringswet

Na het nemen van de beschikking wordt deze, via het snelst mogelijke schriftelijke communicatiemiddel, ter kennis gebracht van het openbaar ministerie, de geïnterneerde persoon en zijn advocaat, de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg en het slachtoffer.

Tegen de beschikking staat geen rechtsmiddel open.

b) Beslissing door de kamer voor de bescherming van de maatschappij³³

Bij hoogdringendheid beslist de kamer voor de bescherming van de maatschappij over de verzoeken tot toekenning van:

- een overplaatsing,
- een uitgaansvergunning met oog op sociale re-integratie,
- een verlof,
- een beperkte detentie,
- een elektronisch toezicht,
- een invrijheidstelling op proef
- een vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering.

Een schriftelijk verzoek hiertoe wordt ingediend door:

- het openbaar ministerie;
- de directeur of verantwoordelijke voor de zorg;
- de geïnterneerde persoon samen met zijn advocaat.

Indien de directeur meent een dergelijk verzoek te moeten indienen, moet hij de hoogdringendheid van de situatie motiveren en elke inlichting bezorgen van aard om de rechter toe te laten een beslissing te nemen omtrent de gebruikelijke criteria van de wet (wat betreft tegenaanwijzingen, bijzondere voorwaarden, enz.). Hiervoor maakt hij gebruik van het document opgenomen als bijlage 3.

Indien zij dit nodig acht, kan de kamer via de snelst mogelijke weg bijkomende inlichtingen, die noodzakelijk zijn om zijn beslissing te kunnen nemen, inwinnen.

De kamer kan een beslissing nemen op basis van de schriftelijke stukken die haar werden bezorgd of kan beslissen een zitting te organiseren.

i) Schriftelijke procedure

Beslissing:

De kamer voor de bescherming van de maatschappij neemt een beslissing binnen 5 werkdagen na inschrijving in het register. Indien bijkomende inlichtingen werden ingewonnen, kan de termijn voor het nemen van een beslissing worden verlengd tot 7 werkdagen.

De kamer voor de bescherming van de maatschappij kan bij gemotiveerde beslissing de beschikking uitvoerbaar bij voorraad verklaren niettegenstaande verzet.

---

³³ Artikel 54 interneringswet

De beschikking wordt, via het snelst mogelijke schriftelijke communicatiemiddel, ter kennis gebracht van het openbaar ministerie, de geïnterneerde persoon en zijn advocaat, in voorkomend geval de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg, in voorkomend geval de bevoegde dienst van de gemeenschappen of de dienst bevoegd voor elektronisch toezicht en het slachtoffer.

Verzet:

Het openbaar ministerie en de advocaat van de geïnterneerde persoon, voor zover het verzoek niet van deze partij is uitgegaan, kunnen verzet aantekenen binnen 5 werkdagen na de kennisgeving bij een verklaring ter griffie van de strafuitvoeringsrechtbank. Het verzet heeft opschortende werking, tenzij de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beschikking werd bevolen.

Bij verzet wordt de zaak ambtshalve vastgesteld op de eerste nuttige zitting van de kamer, en uiterlijk binnen 14 dagen na de beschikking bij hoogdringendheid.

De procedure voor de kamer verloopt op dezelfde wijze als de tegensprekelijke procedure die hieronder vermeld wordt.

Indien geen of geen tijdig verzet wordt aangetekend, wordt de beschikking geacht definitief op tegenspraak te zijn geweest. Er dient dus 5 werkdagen gewacht te worden alvorens de beslissing uit te voeren, tenzij de onmiddellijke tenuitvoerlegging is bevolen.

ii) Mondelinge tegensprekelijke procedure

Indien de kamer voor de bescherming van de maatschappij van oordeel is dat voorafgaandelijk aan het nemen van een beslissing een tegensprekelijke zitting moet georganiseerd worden om verdere informatie in te winnen, wordt de zaak ambtshalve vastgesteld op de eerste nuttige zitting van de kamer ter bescherming van de maatschappij en uiterlijk binnen 14 dagen na het verstrijken van de termijn die van toepassing zou zijn geweest in het kader van de schriftelijke procedure (5 of 7 werkdagen).

Indien de zaak ambtshalve is vastgesteld ter zitting, worden volgende personen gehoord:

- de geïnterneerde persoon en zijn advocaat
  - het openbaar ministerie
  - de directeur, indien de geïnterneerde persoon verblijft in een psychiatrische afdeling en een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij
  - de verantwoordelijke voor de zorg, indien de geïnterneerde persoon verblijft in een forensisch psychiatrisch centrum of een door de bevoegde overheid erkende inrichting.
- De geïnterneerde persoon verschijnt persoonlijk. Hij wordt door zijn advocaat vertegenwoordigd indien medisch-psychiatrische vragen in verband met zijn toestand gesteld worden en het bijzonder schadelijk is om deze in zijn aanwezigheid te behandelen. De kamer voor de bescherming van de maatschappij kan, op gemotiveerd verzoek van de advocaat, toestaan dat de geïnterneerde persoon zich laat vertegenwoordigen door een advocaat.

De advocaat van de geïnterneerde persoon kan, op zijn verzoek, een afschrift van het dossier verkrijgen.

Indien het hoogdringend verzoek voorwaarden betreft die in zijn belang zijn opgelegd, kan het slachtoffer worden gehoord. Het slachtoffer is aanwezig op de zitting voor de tijd die nodig is om

deze voorwaarden te onderzoeken. Het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg lichten bij deze gelegenheid de voorwaarden toe die zij in hun advies hebben gesteld in het belang van het slachtoffer. Het slachtoffer kan zijn opmerkingen voordragen.

De kamer voor de bescherming van de maatschappij kan beslissen eveneens andere personen te horen.

De zitting vindt plaats met gesloten deuren.

De kamer voor de bescherming van de maatschappij beslist binnen zeven dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

Het vonnis over het hoogdringend verzoek wordt bij aangetekende brief meegedeeld aan de geïnterneerde persoon en zijn advocaat.

Het wordt zo snel mogelijk en in elk geval binnen een werkdag via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel aan het slachtoffer, indien het voorwaarden betreft die in het belang van het slachtoffer zijn opgelegd, alsook schriftelijk ter kennis gebracht van het openbaar ministerie en de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg of de bevoegde dienst van de Gemeenschappen, in voorkomend geval, de dienst bevoegd voor het elektronisch toezicht.

De beslissingen worden eveneens door het Openbaar Ministerie meegedeeld aan de volgende autoriteiten en instanties:

- de korpschef van de lokale politie van de gemeente waar de geïnterneerde persoon zich zal vestigen,
- de nationale positionele gegevensbank,
- in voorkomend geval, de bevoegde dienst van de Gemeenschappen van het gerechtelijk arrondissement waarin de geïnterneerde persoon zijn verblijfplaats heeft;
- ingeval het een beslissing tot toekenning van elektronisch toezicht betreft, de bevoegde dienst voor elektronisch toezicht;
- aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen van de verblijfplaats van het slachtoffer in geval er slachtoffergerichte voorwaarden zijn opgelegd;
- aan de korpschef van de lokale politie van de plaatsen waar de veroordeelde zich niet mag begeven en van de verblijfplaatsen van de personen waarmee hij niet in contact mag komen;
- in voorkomend geval, de directeur, indien het een beslissing tot plaatsing betreft in een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij of de verantwoordelijke voor de zorg, indien het een beslissing tot plaatsing betreft in een forensisch psychiatrisch centrum of in een door de bevoegde overheid erkende instelling;
- in voorkomend geval, indien het een beslissing tot invrijheidstelling op proef betreft, de verantwoordelijke van de residentiële instelling.

iii) Cassatieberoep tegen de beslissing van de kamer voor de bescherming van de maatschappij

Tegen de beslissing van de kamer voor de bescherming van de maatschappij tot toekenning of afwijzing van:

- beperkte detentie;
- elektronisch toezicht;
- invrijheidstelling op proef;
- vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering

staat cassatieberoep open, ongeacht of deze beslissing genomen werd na een schriftelijke of tegensprekelijke procedure (zie punt III. 4.1.13).

4.2.3 Overbrengingen om medische redenen³⁴

Bij een overbrenging om medische redenen van een geplaatste geïnterneerde persoon naar een penitentiair genees- en heelkundig centrum of naar een ziekenhuis, stelt de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg, naargelang de inrichting waar de geïnterneerde persoon verblijft, de kamer voor de bescherming van de maatschappij hiervan onmiddellijk, via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel, in kennis.

4.2.4 Bijzondere procedure inzake de overplaatsing op beslissing van de minister van Justitie³⁵

In dringende gevallen en om redenen van veiligheid kan de minister van Justitie of zijn gemachtigde (dit is de directeur-generaal) de voorlopige overplaatsing bevelen van een geïnterneerde persoon die verblijft in de psychiatrische afdeling van een gevangenis of in een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij naar een andere psychiatrische afdeling of een andere inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij.

De beslissing wordt onmiddellijk ter kennis gebracht van de kamer voor de bescherming van de maatschappij, die op de eerstvolgende nuttige zitting een definitieve beslissing neemt.

Opdat de kamer voor de bescherming van de maatschappij met kennis van zaken een definitieve beslissing zou kunnen nemen, bezorgt de directeur van de inrichting van vertrek zo snel mogelijk een gemotiveerd advies omtrent de plaats waar de internering dient te worden uitgevoerd en de eventuele toekenning van uitvoeringsmodaliteiten aan het openbaar ministerie. Er wordt gehandeld overeenkomstig de punten 4.1.3, 4.1.4, 4.1.6, 4.1.7, 4.1.9 en 4.1.10 c) van punt "III. Uitvoeringsfase van de internering".

5. Opvolging en controle van de uitvoeringsmodaliteiten³⁶

5.1. Controle

Het openbaar ministerie bij de strafuitvoeringsrechtbank en de politie zijn belast met de controle op de geïnterneerde persoon tijdens het verloop van de plaatsing en de uitvoeringsmodaliteiten van de internering.

5.2. Opvolging

5.2.1 Plaatsing en uitgaansvergunning met bepaalde periodiciteit

De directeur of de verantwoordelijke voor de zorg brengt over het verloop van de plaatsing en de uitgaansvergunning, toegekend met periodiciteit, verslag uit aan de kamer:

- wanneer hij het nuttig acht of
- indien de kamer hem erom verzoekt.

---

³⁴ Artikel 55 interneringswet

³⁵ Artikel 56 interneringswet

³⁶ Artikelen 57 en 58 interneringswet

In voorkomend geval stelt hij de maatregelen voor die hij nuttig acht. De mededelingen tussen de kamer en de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg gebeuren in de vorm van verslagen; een afschrift wordt aan het openbaar ministerie gezonden.

5.2.2 Verlof

De kamer kan aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen de opdracht geven het verloop van het verlof te evalueren. Deze evaluatie gebeurt in de vorm van een verslag gericht aan de kamer; een kopie wordt aan het openbaar ministerie en de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg gezonden.

5.2.3 Beperkte detentie, elektronisch toezicht of invrijheidstelling op proef

De bevoegde dienst van de Gemeenschappen brengt, binnen 1 maand na de toekenning van de modaliteit, over het verloop verslag uit aan de kamer, en verder:

- telkens hij het nuttig acht;
- op verzoek van het openbaar ministerie;
- telkens de kamer hem erom verzoekt;
- ten minste om de 6 maanden.

In voorkomend geval stelt de bevoegde dienst de maatregelen voor die hij nuttig acht. De mededelingen tussen de kamer en de bevoegde dienst van de Gemeenschappen gebeuren in de vorm van verslagen; een afschrift wordt aan het openbaar ministerie gezonden.

Indien de voorwaarde werd opgelegd een behandeling of begeleiding te volgen, brengt de persoon of de dienst die de opdracht aanneemt, binnen 1 maand na de toekenning van de modaliteit, over de opvolging van de begeleiding of behandeling verslag uit aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen, en verder:

- telkens de persoon of de dienst het nuttig acht;
- op verzoek van de kamer;
- ten minste om de 6 maanden.

Het verslag handelt over de volgende punten: daadwerkelijke aanwezigheden op de voorgestelde raadplegingen, ongewettigde afwezigheden, eenzijdig stopzetten van de begeleiding of behandeling door de geïnterneerde persoon, moeilijkheden die bij de uitvoering daarvan gerezen zijn en situaties die een ernstig risico inhouden voor derden of zichzelf.

5.3. Schorsing, nadere omschrijving of aanpassing van de voorwaarden

Volgende personen kunnen de kamer voor de bescherming van de maatschappij verzoeken om één of meer opgelegde voorwaarden te schorsen, nader te omschrijven of aan te passen aan de omstandigheden:

- de geïnterneerde persoon en zijn advocaat;
- het openbaar ministerie;
- de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg.

Het is echter niet mogelijk de opgelegde voorwaarden te verscherpen of bijkomende voorwaarden op te leggen.

Het schriftelijk verzoek wordt ingediend op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank.

In voorkomend geval kan de kamer voor de bescherming van de maatschappij via de snelst mogelijke weg bijkomende inlichtingen inwinnen die noodzakelijk zijn om haar beslissing te kunnen nemen.

De kamer voor de bescherming van de maatschappij neemt een beslissing, tenzij zij van oordeel is dat een tegensprekelijke zitting moet worden georganiseerd.

5.3.1 Schriftelijke procedure

De kamer voor de bescherming van de maatschappij neemt onverwijld en ten laatste één maand na de ontvangst van verzoek een gemotiveerde beschikking.

De kamer voor de bescherming van de maatschappij kan bij gemotiveerde beslissing de beschikking uitvoerbaar bij voorraad verklaren niettegenstaande verzet.

Het openbaar ministerie of de advocaat van de geïnterneerde persoon, voor zover het verzoek niet van deze partij is uitgegaan, kan binnen vijf werkdagen na de kennisgeving van de beschikking verzet aantekenen bij een verklaring op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank.

Het verzet heeft opschortende werking, tenzij werd beslist tot onmiddellijke uitvoering.

Ingeval van verzet wordt de zaak ambtshalve vastgesteld op de eerste nuttige zitting van de kamer voor de bescherming van de maatschappij, die uiterlijk veertien dagen na de aantekening van het verzet moet plaatsvinden

5.3.2 Mondelinge tegensprekelijke procedure

De kamer kan van oordeel zijn dat een tegensprekelijke zitting georganiseerd dient te worden. Deze zitting moet dan plaatsvinden binnen 1 maand na ontvangst van het verzoek.

- De geïnterneerde persoon en zijn advocaat evenals het openbaar ministerie worden gehoord. De geïnterneerde persoon verschijnt persoonlijk. Hij wordt door zijn advocaat vertegenwoordigd indien medisch-psychiatrische vragen in verband met zijn toestand gesteld worden en het bijzonder schadelijk is om deze in zijn aanwezigheid te behandelen. De kamer voor de bescherming van de maatschappij kan, op gemotiveerd verzoek van de advocaat, toestaan dat de geïnterneerde persoon zich laat vertegenwoordigen door een advocaat.

De advocaat van de geïnterneerde persoon kan, op zijn verzoek, een afschrift van het dossier verkrijgen.

Indien het voorwaarden betreft die in zijn belang zijn opgelegd, kan het slachtoffer worden gehoord. Het slachtoffer is aanwezig op de zitting voor de tijd die nodig is om deze voorwaarden te onderzoeken. Het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg lichten bij deze gelegenheid de voorwaarden toe die zij in hun advies hebben gesteld in het belang van het slachtoffer.

De kamer voor de bescherming van de maatschappij kan beslissen eveneens andere personen te horen.

De zitting vindt plaats met gesloten deuren.

Binnen veertien dagen nadat de zaak in beraad is genomen, beslist de kamer voor de bescherming van de maatschappij.

Het vonnis wordt, bij aangetekende brief, meegedeeld aan de geïnterneerde persoon en zijn advocaat en zo snel mogelijk en in elk geval binnen 1 werkdag, via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel aan het slachtoffer, alsook schriftelijk ter kennis gebracht van het openbaar ministerie, de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg of de bevoegde dienst van de Gemeenschappen, in voorkomend geval, de dienst voor elektronisch toezicht.

Het openbaar ministerie deelt de wijzigingen ook nog mee aan volgende autoriteiten en instanties:

- de korpschef van de lokale politie van de gemeente waar de geïnterneerde persoon zich zal vestigen,
- de nationale politionele gegevensbank,
- in voorkomend geval, de bevoegde dienst van de Gemeenschappen van het gerechtelijk arrondissement waarin de geïnterneerde persoon zijn verblijfplaats heeft;
- ingeval het een beslissing tot toekenning van elektronisch toezicht betreft, de bevoegde dienst voor elektronisch toezicht;
- aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen van de verblijfplaats van het slachtoffer in geval er slachtoffergerichte voorwaarden zijn opgelegd;
- aan de korpschef van de lokale politie van de plaatsen waar de veroordeelde zich niet mag begeven en van de verblijfplaatsen van de personen waarmee hij niet in contact mag komen;
- in voorkomend geval, de directeur, indien het een beslissing tot plaatsing betreft in een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij of de verantwoordelijke voor de zorg, indien het een beslissing tot plaatsing betreft in een een forensisch psychiatrisch centrum of in een door de bevoegde overheid erkende instelling;
- in voorkomend geval, indien het een beslissing tot invrijheidstelling op proef betreft, de verantwoordelijke van de residentiële instelling.

6. Herroeping, schorsing en herziening van uitgaansvergunning, verlof, beperkte detentie, elektronisch toezicht, invrijheidstelling op proef en vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of overlevering³⁷

6.1. Mogelijke maatregelen

6.1.1 Herroeping

Herroeping is mogelijk in volgende gevallen:

- 1) wanneer bij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest wordt vastgesteld dat de geïnterneerde persoon tijdens het verloop van de hem toegekende modaliteit een misdaad of een wanbedrijf heeft gepleegd die de fysieke of psychische integriteit van derden heeft aangetast of bedreigd;
- 2) wanneer de geïnterneerde persoon een ernstig gevaar vormt voor de fysieke of psychische integriteit van derden of van zichzelf;
- 3) wanneer de opgelegde bijzondere voorwaarden niet worden nageleefd;
- 4) wanneer de geïnterneerde persoon geen gevolg geeft aan oproepingen van de kamer voor de bescherming van de maatschappij, van het openbaar ministerie of, in voorkomend geval, de bevoegde dienst van de Gemeenschappen;

---

³⁷ Artikelen 59 tot en met 64 interneringswet

- 5) wanneer de geïnterneerde persoon zijn adreswijziging niet doorgeeft aan het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, aan de bevoegde dienst voor de Gemeenschappen die met de begeleiding is belast;
- 6) wanneer er op grond van een medisch verslag redenen zijn om aan te nemen dat de geestestoestand van de geïnterneerde persoon in die mate achteruitgegaan is dat de toegekende modaliteit niet langer aangewezen is;
- 7) wanneer de geïnterneerde persoon het programma van de concrete invulling van de beperkte detentie of het elektronisch toezicht niet naleeft;
- 8) wanneer de geïnterneerde persoon na een toekenning van een vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied op met het oog op overlevering nalaat of weigert om het grondgebied effectief te verlaten, niet meewerkt aan zijn verwijdering, niet meewerkt aan zijn identificatie met het oog op het bekomen van een reisdocument of binnen 6 jaar terugkeert zonder de voorafgaandelijke toelating van de kamer voor de bescherming van de maatschappij.

In geval van een herroeping van de invrijheidstelling op proef of het elektronisch toezicht wordt de geïnterneerde persoon ~~onmiddellijk~~ in de inrichting geplaatst die door de kamer wordt aangewezen. Het gaat om één van de volgende inrichtingen:

- een door de federale overheid georganiseerde inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij (art. 3, 4° b));
- een door de federale overheid georganiseerd forensisch psychiatrisch centrum (Gent en Antwerpen) (art. 3, 4°, c));
- een door de bevoegde overheid erkende inrichting die is georganiseerd door een privé-instelling, door een gemeenschap of een gewest of door een lokale overheid, die in staat is aan de geïnterneerde persoon de gepaste zorgen te verstrekken en die een overeenkomst betreffende de plaatsing heeft afgesloten inzake de toepassing van de interneringswet (art. 3, 4°, d)).

Bij herroeping van een andere modaliteit (uitgaansvergunning, verlof, beperkte detentie) wordt de tenuitvoerlegging ervan onmiddellijk stopgezet.

Bij een herroeping bepaalt de kamer wanneer de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg een nieuw advies moet uitbrengen. Deze termijn mag niet langer zijn dan 1 jaar te rekenen van de datum van het vonnis.

6.1.2 Schorsing

Een schorsing van de toegekende modaliteit is mogelijk in dezelfde gevallen als waarin een herroeping mogelijk is en heeft dezelfde gevolgen.

Eén nuance evenwel: in tegentelling tot bij de herroeping, kan de kamer voor de bescherming van de maatschappij in geval van schorsing, gelet op de zeer tijdelijke aard van de schorsing (één maand maximum), de geïnterneerde persoon plaatsen in de psychiatrische afdeling van een gevangenis.

Ter gelegenheid van de beslissing tot schorsing kan de kamer een uitgaansvergunning of verlof toekennen.

Binnen een termijn van ten hoogste 1 maand te rekenen van het vonnis tot schorsing, herroept de kamer de modaliteit of heft zij de schorsing van de modaliteit op. In het laatste geval kan de kamer de modaliteit ook herzien (zie punt 6.1.3).

De termijn wordt gerekend vanaf de dag na die van het vonnis tot schorsing en omvat alle dagen, ook zaterdag, zondag en wettelijke feestdagen. Aangezien de termijn in maanden bepaald is, wordt gerekend van de zoveelste tot de dag vóór de zoveelste (artikelen 52 en 54 Gerechtelijk Wetboek).

NB. De termijn van een maand wordt geschorst tijdens de duur van het uitstel verleend op verzoek van de geïnterneerde persoon en van zijn advocaat.

Indien binnen deze termijn van 1 maand, desgevallend verlengd met de duur van het uitstel verleend op vraag van de geïnterneerde persoon en zijn advocaat, geen beslissing is genomen, wordt de oorspronkelijk toegekende modaliteit hervat onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

6.1.3 Herziening

De kamer voor de bescherming van de maatschappij kan beslissen tot herziening van een modaliteit, ingeval de zaak bij haar aanhangig is gemaakt ingevolge een herroeping of een schorsing, en zij van oordeel is dat de herroeping niet noodzakelijk is in het belang van de geïnterneerde persoon, de samenleving of het slachtoffer. De kamer kan de opgelegde voorwaarden verscherpen, bijkomende voorwaarden opleggen of overschakelen naar een andere, meer aan de situatie aangepaste modaliteit. De kamer bepaalt het ogenblik waarop deze beslissing uitvoerbaar wordt.

Indien de geïnterneerde persoon niet instemt met deze nieuwe voorwaarden of de andere, meer aan de situatie aangepaste, modaliteit, wordt de modaliteit herroepen.

6.2. Procedure

Wanneer het openbaar ministerie de zaak aanhangig maakt bij de kamer voor de bescherming van de maatschappij met het oog op een herroeping, schorsing of herziening, wordt de zaak op de eerste nuttige zitting van de kamer, en uiterlijk binnen 15 dagen na de aanhangigmaking, behandeld.

Indien de psychiater van de PSD van oordeel is dat de toegang door de geïnterneerde tot zijn dossier een klaarblijkelijk ernstig nadeel voor de gezondheid van de geïnterneerde kan meebrengen, bezorgt hij zijn advies aan de directeur, die dit overzendt naar de kamer voor de bescherming van de maatschappij.

Ten minste 5 dagen voor de behandeling van het dossier worden de geïnterneerde persoon en zijn advocaat, evenals het slachtoffer, bij aangetekende brief opgeroepen.

Het dossier wordt ten minste 4 dagen voor de datum van de zitting voor inzage ter beschikking gesteld van de geïnterneerde persoon en zijn advocaat, op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank of op de griffie van de inrichting waar hij verblijft.

Indien de inzage in een inrichting van DG EPI plaatsvindt, wordt het inzagerecht uitgeoefend op de griffie tussen 9 en 12 uur en 13.30 en 16.30 uur. Ook tijdens het weekend en op feestdagen dient het inzagerecht mogelijk gemaakt te worden.

Indien de inzage van het dossier door de geïnterneerde persoon op de griffie onmogelijk of niet wenselijk is, kan deze inzage elders georganiseerd worden.

De geïnterneerde persoon heeft het recht zijn dossier door te nemen met zijn advocaat.

Zowel de geïnterneerde persoon zelf als zijn advocaat kan, op zijn verzoek, een afschrift van het dossier verkrijgen.

De inzage en een afschrift van het dossier of een gedeelte ervan kan echter door de rechter voor de bescherming van de maatschappij, bij gemotiveerde beschikking, worden ontzegd wanneer dit een klaarblijkelijk ernstig nadeel voor de gezondheid van de geïnterneerde persoon kan meebrengen.

De zitting vindt plaats met gesloten deuren. De kamer hoort de geïnterneerde persoon en zijn advocaat, alsook het openbaar ministerie. Bij niet-naleving van voorwaarden in het belang van het slachtoffer opgelegd, wordt ook het slachtoffer gehoord.

De kamer beslist over de herroeping, de schorsing of de herziening binnen 7 dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

Het vonnis wordt, binnen een werkdag bij aangetekende brief, ter kennis gebracht van de geïnterneerde persoon en zijn advocaat en schriftelijk ter kennis gebracht van het openbaar ministerie, de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg, of de bevoegde dienst van de Gemeenschappen, in voorkomend geval, de dienst bevoegd voor het elektronisch toezicht. Het slachtoffer wordt zo snel mogelijk, en in elk geval binnen 24 uur, via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel op de hoogte gebracht.

Het openbaar ministerie deelt het vonnis tot herroeping, schorsing of herziening nog mee aan volgende autoriteiten en instanties:

- de korpschef van de lokale politie van de gemeente waar de geïnterneerde persoon zich zal vestigen;
- de nationale politionele gegevensbank.

6.3 Verzet

Tegen een vonnis van herroeping, schorsing of herziening bij verstek kan verzet worden aangetekend door het openbaar ministerie en de advocaat van de geïnterneerde persoon op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank.

6.4 Cassatieberoep

Er is cassatieberoep mogelijk tegen de beslissingen van de kamer voor de bescherming van de maatschappij tot herroeping of herziening van volgende uitvoeringsmodaliteiten

- o beperkte detentie;
- o elektronisch toezicht;
- o invrijheidstelling op proef;
- o vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering.

Het cassatieberoep kan worden ingesteld door het openbaar ministerie en de advocaat van de geïnterneerde persoon, binnen een termijn van 5 dagen, te rekenen van de uitspraak van het vonnis.

Het cassatieberoep wordt ingediend bij een verklaring ter griffie van de strafuitvoeringsrechtbank.

Het cassatieberoep heeft geen schorsende kracht.

7. Voorlopige aanhouding³⁸

Wanneer de geïnterneerde persoon een ernstig gevaar vormt voor de fysieke of psychische integriteit van derden³⁹, kan de procureur des Konings van het arrondissement waar de

³⁸ Artikel 65 interneringswet, gewijzigd bij de wet van 6 juli 2017, in de zin dat de voorlopige aanhouding nu ook kan worden uitgevoerd in een ABM, IBM of FPC. Bedoeling is om de procureur des Konings of het openbaar ministerie bij de kamer voor de bescherming van de maatschappij de mogelijkheid te geven een afweging te maken of het niet mogelijk is om op korte termijn zowel de maatschappij te beschermen, als te voorzien in een voortzetting van het zorgtraject van de geïnterneerde.

³⁹ Gezien de voorlopige aanhouding een zeer ingrijpende maatregel is, waarbij de geïnterneerde persoon mogelijks terug naar de gevangenis wordt gebracht, moet deze voorbehouden worden voor situaties waarin een onmiddellijke reactie noodzakelijk is om de fysieke en psychische integriteit van derden te waarborgen (bijv. ernstige vormen van agressie ten

geïnterneerde persoon zich bevindt of het openbaar ministerie bij de kamer voor de bescherming van de maatschappij, zijn voorlopige aanhouding bevelen onder de verplichting de bevoegde kamer voor de bescherming van de maatschappij, en desgevallend het openbaar ministerie, daarvan onmiddellijk in kennis te stellen.

De voorlopige aanhouding wordt uitgevoerd in de psychiatrische afdeling van een gevangenis (art. 3, 4°, a)) of in een afdeling of inrichting tot bescherming van de maatschappij (art. 3, 4°, b)) of in een forensisch psychiatrisch centrum (art. 3, 4°, c)) naargelang de beslissing van de procureur des Konings of het openbaar ministerie bij de kamer voor de bescherming van de maatschappij.

Binnen 7 werkdagen na de opsluiting van de geïnterneerde persoon beslist de kamer over de schorsing van de toegekende modaliteit.

Wanneer de laatste dag van deze termijn op een zaterdag, een zondag of een feestdag valt, wordt deze termijn niet verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

De kamer beslist op basis van het verslag van het openbaar ministerie en geen enkele tegensprekelijke procedure gaat aan deze beslissing vooraf.

Het vonnis wordt binnen 24 uur schriftelijk meegedeeld aan de geïnterneerde persoon en zijn advocaat, het openbaar ministerie en de directeur of de bevoegde dienst van de Gemeenschappen, in voorkomend geval, de dienst bevoegd voor het elektronisch toezicht.

7.1 De kamer neemt een beslissing tot schorsing

De beslissing tot schorsing is geldig voor de duur van één maand, te rekenen van het vonnis tot schorsing. Binnen deze termijn dient de kamer een beslissing te nemen, na het voeren van een tegensprekelijk debat.

De punten 6.1.2 en 6.2 van “III. Uitvoeringsfase van de internering” zijn van toepassing.

7.2 De kamer neemt geen beslissing tot schorsing

Indien de kamer een beslissing tot niet-schorsing of binnen de termijn geen beslissing neemt, wordt de uitvoeringsmodaliteit onmiddellijk voortgezet onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

8. Definitieve invrijheidstelling⁴⁰

8.1. Voorwaarden

De wet voorziet dat de definitieve invrijheidstelling kan worden toegekend aan de geïnterneerde persoon:

- bij het verstrijken van de proeftermijn en
- op voorwaarde dat de geestesstoornis voldoende gestabiliseerd is, zodat redelijkerwijze niet meer te vrezen valt dat de geïnterneerde persoon, al dan niet ten gevolge van zijn

---

aanzien van het personeel van een ziekenhuis waarnaar de geïnterneerde persoon op proef in vrijheid werd gesteld). Het louter schenden van het reglement van de inrichting waar een geïnterneerde persoon verblijft, zonder gevaar voor de fysieke of psychische integriteit, volstaat niet om een voorlopige aanhouding te bevelen. Indien in dat geval een reactie zich opdringt, dient een beroep te worden gedaan op de gewone procedure van schorsing, herziening of herroeping.

⁴⁰ Artikelen 66 tot en met 75 interneringswet

geestesstoornis, eventueel in samenhang met andere risicofactoren, opnieuw misdaden of wanbedrijven zal plegen die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt.

Het Hof van Cassatie heeft, in een arrest van 9 april 2019, geoordeeld dat een geïnterneerde persoon wiens geestesstoornis voldoende gestabiliseerd is (tweede voorwaarde) definitief in vrijheid dient te worden gesteld op basis van de artikelen 5.1 e en 5.4 EVRM, zelfs al is de proefperiode van drie jaar nog niet verstreken.

NB: deze procedure geldt niet voor geïnterneerde personen aan wie een vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering is toegekend. Deze categorie van geïnterneerde personen wordt automatisch definitief in vrijheid gesteld na verloop van zes jaar.

8.2. Toekenningsprocedure

De bevoegde dienst van de Gemeenschappen bezorgt 3 maanden voor het einde van de proeftermijn een eindverslag aan de kamer voor de bescherming van de maatschappij, met kopie aan het openbaar ministerie.

Het openbaar ministerie stelt 2 maanden voor het einde van de proeftermijn een met redenen omkleed advies op, zendt dit over aan de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank en deelt het in afschrift mee aan de geïnterneerde persoon en zijn advocaat.

Het openbaar ministerie kan een nieuw forensisch psychiatrisch onderzoek vorderen wanneer het dit noodzakelijk acht om te oordelen of de voorwaarden voor een definitieve invrijheidstelling vervuld zijn.

De kamer beslist over de definitieve invrijheidstelling 1 maand voor het einde van de proeftermijn. Indien de kamer, hetzij op verzoek van het openbaar ministerie, hetzij ambtshalve, beslist een nieuw forensisch psychiatrisch onderzoek te vragen, wordt de proeftermijn van rechtswege verlengd met vier maanden.

De geïnterneerde persoon en zijn advocaat worden bij aangetekende brief in kennis gesteld van dag, uur en plaats van de zitting. Het dossier wordt gedurende ten minste 10 dagen op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank voor de datum van de zitting voor inzage ter beschikking gesteld van de geïnterneerde persoon en zijn advocaat; zij kunnen op hun verzoek een afschrift van het dossier verkrijgen.

Tijdens deze zitting, met gesloten deuren, worden de geïnterneerde persoon en zijn advocaat, het openbaar ministerie, desgevallend het slachtoffer en eventuele andere personen gehoord.

De behandeling van de zaak kan éénmaal worden uitgesteld tot een latere zitting, zonder dat deze meer dan 2 maanden na het uitstel mag plaatsvinden en zonder dat het einde van de proeftermijn, desgevallend verlengd met 4 maanden in geval een nieuw forensisch psychiatrisch onderzoek werd gevraagd, mag worden overschreden. De geïnterneerde persoon blijft onderworpen aan de hem opgelegde voorwaarden tot de beslissing van de kamer hem ter kennis is gebracht.

8.3. Beslissing van de kamer

De kamer beslist over de definitieve invrijheidstelling binnen 14 dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

Het vonnis tot toekenning van de definitieve invrijheidstelling maakt een einde aan de internering, zodra het vonnis definitief is geworden (zie punt 8.5 cassatieberoep).

Bij niet-toekenning van de definitieve invrijheidstelling verlengt de kamer de proeftermijn van de invrijheidstelling op proef, onder dezelfde voorwaarden als voorheen of met aangepaste voorwaarden zonder deze echter te kunnen verscherpen of bijkomende voorwaarden te kunnen opleggen, met maximaal 2 jaar; de proeftermijn is onbeperkt hernieuwbaar, maar telkens voor perioden van maximaal 2 jaar.

8.4. Mededeling van de beslissing

Het vonnis wordt binnen 1 werkdag bij aangetekende brief ter kennis gebracht van de geïnterneerde persoon en zijn advocaat.

Het wordt schriftelijk ter kennis gebracht van:

- het openbaar ministerie
- de directeur of de verantwoordelijke voor de zorg (indien betrokkene in een inrichting verblijft)
- de directeur van de bevoegde dienst van de Gemeenschappen (voor een geïnterneerde persoon in vrijheid) en
- van de verantwoordelijke van de residentiële instelling (ingeval de betrokkene een invrijheidsstelling op proef ondergaat).

Het slachtoffer wordt zo snel mogelijk, en in elk geval binnen 24 uur, via het snelst mogelijke schriftelijk communicatiemiddel op de hoogte gebracht van de toekenning van de definitieve invrijheidstelling of de verlenging van de proeftermijn.

Ook volgende autoriteiten en instanties worden op de hoogte gebracht:

- de korpschef van de lokale politie van de gemeente waar de geïnterneerde persoon is gevestigd,
- de nationale politionele gegevensbank⁴¹,
- in voorkomend geval, de bevoegde dienst van de gemeenschappen belast met de begeleiding.

8.5. Cassatieberoep

Er is cassatieberoep mogelijk tegen de beslissing van de kamer voor de bescherming van de maatschappij tot toekenning of afwijzing van de definitieve invrijheidstelling.

Aangezien de geïnterneerde persoon in deze hypothese in vrijheid verblijft, wordt hier niet verder op ingaan.

---

⁴¹ Bedoeld in artikel 44/2 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt

IV. GELIJKTIJDIGE TENUITVOERLEGGING VAN EEN INTERNERING EN VEROORDELING TOT VRIJHEIDSSTRAF⁴²

De interneringswet is van toepassing op personen die zowel het voorwerp uitmaken van een in uitvoering zijnde vrijheidsstraf als van een internering, zodat de kamer voor de bescherming van de maatschappij de enige beslissingsinstantie is voor de toekenning van modaliteiten.

Bij een invrijheidstelling op proef mag de door de kamer voor de bescherming van de maatschappij te bepalen proeftermijn echter niet korter zijn dan de periode dat de veroordeelde, indien hij uitsluitend een vrijheidsstraf zou ondergaan, onder toezicht van de strafuitvoeringsrechtbank zou hebben gestaan⁴³.

De wet voorziet in mechanismen om het statuut van veroordeelde of geïnterneerde in welbepaalde gevallen te beëindigen:

- wanneer een persoon met een dubbel statuut van veroordeelde en geïnterneerde een invrijheidstelling op proef krijgt, en deze invrijheidstelling op proef duurt langer dan de periode dat hij, indien hij uitsluitend een vrijheidsstraf zou ondergaan, onder toezicht van de strafuitvoeringsrechtbank zou hebben gestaan, worden de vrijheidsstraffen geacht te zijn ondergaan wanneer de periode is verstreken dat hij onder toezicht van de strafuitvoeringsrechtbank zou hebben gestaan.
- indien de geestestoestand van een persoon met het dubbel statuut van veroordeelde en geïnterneerde, voorafgaand aan het bereiken van de tijdsvoorwaarden voor de voorwaardelijke invrijheidstelling, voldoende gestabiliseerd is, kan de kamer voor de bescherming van de maatschappij, voor wat betreft de tenuitvoerlegging van de internering, beslissen tot een definitieve invrijheidstelling; dit gebeurt overeenkomstig de procedure vermeld in punt 2.2.1 van punt "V. Internering van veroordeelden". De vrijheidsstraf wordt vervolgens verder in een gevangenis ten uitvoer gelegd; de bepalingen van de wet externe rechtspositie zijn vanaf dat ogenblik volledig van toepassing.

NB: Voor personen met een dubbel statuut wordt de duur van de plaatsing in een psychiatrische afdeling van een gevangenis, een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij, een forensisch psychiatrisch centrum of een inrichting bedoeld in artikel 3, 4°, d) met detentie gelijkgesteld. Dit betekent dat het verblijf onder het statuut van plaatsing in een van deze inrichtingen meetelt voor de berekening van de toelaatbaarheidsdatum overeenkomstig de bepalingen van de wet externe rechtspositie.

V. INTERNERING VAN VEROORDEELDEN⁴⁴

De interneringswet heeft de mogelijkheid om veroordeelden te interneren behouden door deze bevoegdheid toe te vertrouwen aan de kamer voor de bescherming van de maatschappij.

1. Procedure tot internering

1.1 Beslissing van de kamer voor de bescherming van de maatschappij

⁴² Artikel 76 en 77 interneringswet

⁴³ Met deze omschrijving wordt zowel rekening gehouden met de proeftermijn gekoppeld aan een voorwaardelijke invrijheidstelling als met de duur van een eventuele ter beschikking stelling van de strafuitvoeringsrechtbank

⁴⁴ Artikelen 77/1 tot 77/9

- Een procedure tot internering wordt door de gevangenisdirecteur opgestart voor de veroordeelde die beantwoordt aan volgende cumulatieve voorwaarden:
  - o de veroordeelde ondergaat minstens één veroordeling wegens een misdaad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt;
  - o de psychiater van de PSD stelt tijdens de detentie een geestesstoornis met een duurzaam karakter vast, die het oordeelsvermogen van de veroordeelde of de controle over zijn daden teniet doet of ernstig aantast;
  - o het gevaar bestaat dat de veroordeelde ten gevolge van zijn geestesstoornis opnieuw misdrijven van dezelfde categorie zal plegen.

- Indien de gevangenisdirecteur vaststelt dat een veroordeelde beantwoordt aan de hierboven gestelde voorwaarden, stelt hij een advies tot internering (bijlage 4) op en stelt hiertoe een dossier samen dat bestaat uit:
  - o een afschrift van de opsluitingsfiche;
  - o een afschrift van de vonnissen en arresten;
  - o een uittreksel uit het strafregister;
  - o een uiteenzetting van de feiten waarvoor de betrokkene werd veroordeeld;
  - o een verslag van de psychiater van de PSD;
  - o een recent verslag van de psychosociale dienst van de gevangenis.

- De directeur bezorgt het dossier aan de bevoegde kamer voor de bescherming van de maatschappij:
  - o Indien de strafuitvoeringsrechtbank voorheen reeds werd gevat naar aanleiding van een verzoek tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit, is het de kamer voor de bescherming van de maatschappij van die strafuitvoeringsrechtbank die bevoegd is.
  - o Indien de strafuitvoeringsrechtbank nog niet was gevat, wordt het dossier gezonden naar de kamer voor de bescherming van de maatschappij van de strafuitvoeringsrechtbank van het rechtsgebied van het hof van beroep waar de gevangenis waar de veroordeelde zich bevindt gelegen is.

- De griffie van de strafuitvoeringsrechtbank deelt een afschrift van het dossier mee aan het openbaar ministerie, de veroordeelde en zijn advocaat.

- De kamer voor de bescherming van de maatschappij beveelt onverwijld een forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek.

(De kamer kan beslissen dat de veroordeelde ter observatie wordt opgenomen, waarop hij naar het beveiligd klinisch observatiecentrum wordt overgebracht. De inobservatiestelling mag 2 maanden niet te boven gaan.

NB: Deze bepaling betreffende de inobservatiestelling is nog niet in werking getreden.)

- Binnen 1 maand na ontvangst van het verslag van de deskundige, stelt het openbaar ministerie een met redenen omkleed advies op, zendt dit aan de kamer en deelt een kopie mee aan de veroordeelde en zijn advocaat en de directeur.

- De kamer behandelt de zaak op de eerste, nuttige zitting na ontvangst van het advies van het openbaar ministerie, en uiterlijk 2 maanden na ontvangst van het verslag van de deskundige.

De veroordeelde en zijn advocaat worden bij aangetekende brief en de directeur schriftelijk in kennis gesteld van de dag, het uur en de plaats van de zitting.

- Het dossier wordt gedurende ten minste 10 dagen voor de datum van de zitting voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn advocaat op de griffie van de gevangenis waar

de veroordeelde zijn straf ondergaat. De veroordeelde en zijn advocaat kunnen op verzoek een afschrift van het dossier verkrijgen. Een beperking van het inzagerecht is hier niet voorzien gezien betrokkene op dat moment nog steeds het statuut van veroordeelde heeft.

- De kamer voor de bescherming van de maatschappij hoort de veroordeelde en zijn advocaat⁴⁵, het openbaar ministerie en de directeur.
Het slachtoffer wordt niet in de procedure betrokken omdat deze immers louter wordt ingegeven door de geestestoestand van de veroordeelde; er is wel voorzien dat het slachtoffer wordt ingelicht van de beslissing.
Andere personen kunnen tijdens de zitting met gesloten deuren eveneens worden gehoord.

De kamer kan de behandeling van de zaak één maal uitstellen tot een latere zitting zonder dat die zitting meer dan twee maanden na het uitstel mag plaatsvinden.

- De kamer voor de bescherming van de maatschappij beslist binnen veertien dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

Het vonnis wordt binnen een werkdag bij aangetekende brief ter kennis gebracht van de veroordeelde en zijn advocaat en het slachtoffer, en schriftelijk ter kennis gebracht van het openbaar ministerie en de directeur.

Indien de kamer de internering van de veroordeelde uitspreekt, duidt zij de psychiatrische afdeling van de gevangenis aan waarnaar de veroordeelde wordt overgebracht in afwachting dat het vonnis definitief wordt.

1.2. Hoger beroep

- Tegen het vonnis van de kamer voor de bescherming van de maatschappij kan hoger beroep worden ingesteld door het openbaar ministerie en de veroordeelde bij de correctionele kamer van het hof van beroep, binnen een termijn van 15 dagen. Ten aanzien van het openbaar ministerie begint deze termijn te lopen vanaf de dag van het vonnis en ten aanzien van de veroordeelde vanaf de dag van de kennisgeving.
- De verklaring van hoger beroep wordt gedaan hetzij op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank die deze onverwijld overmaakt aan de griffie van het hof van beroep, die deze onmiddellijk inschrijft in het register van hoger beroep, hetzij ten aanzien van de gevangenisdirecteur of zijn gemachtigde⁴⁶.
- De zaak wordt behandeld op de eerste, nuttige zitting van de correctionele kamer bij het hof van beroep. Het dossier wordt gedurende ten minste 4 dagen voor de datum van de zitting voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn advocaat op de griffie van de gevangenis waar hij zijn straf ondergaat. De veroordeelde, zijn advocaat en de directeur worden gehoord. Andere personen kunnen tijdens de zitting met gesloten deuren eveneens worden gehoord.
- Binnen 15 dagen na het instellen van het hoger beroep doet de correctionele kamer bij het hof van beroep uitspraak. De beslissing wordt binnen 1 werkdag bij aangetekende brief aan de

---

⁴⁵ Gelet op het feit dat het een beslissing betreft die mogelijks tot een internering van de veroordeelde kan leiden, dient hij verplicht te worden bijgestaan door een advocaat.

⁴⁶ Wet van 25 juli 1893 betreffende aantekening van beroep van gevangenzittende of geïnterneerde personen.

veroordeelde en zijn advocaat, evenals schriftelijk aan het slachtoffer en het openbaar ministerie meegedeeld.

1.3 Cassatieberoep

Er is cassatieberoep mogelijk tegen de beslissing van de correctionele kamer bij het hof van beroep.

Het cassatieberoep kan worden ingesteld door het openbaar ministerie en de advocaat van de veroordeelde, binnen een termijn van 5 dagen, te rekenen van de uitspraak van het arrest.

Het cassatieberoep wordt ingediend bij een verklaring ter griffie van de strafuitvoeringsrechtbank.

Het cassatieberoep heeft geen schorsende kracht.

2. Beheer van de internering van de geïnterneerde veroordeelde

2.1 Toepasselijke wetgeving

Zodra de beslissing tot internering definitief is geworden, is de interneringswet van toepassing op de geïnterneerde veroordeelde.

Bij een invrijheidstelling op proef mag de door de kamer te bepalen proeftermijn echter niet korter zijn dan de periode dat de veroordeelde, indien hij uitsluitend een vrijheidsstraf zou ondergaan, onder toezicht van de strafuitvoeringsrechtbank zou hebben gestaan.

NB: Voor geïnterneerde veroordeelden wordt de duur van de plaatsing in een psychiatrische afdeling van een gevangenis, een inrichting of afdeling tot bescherming van de maatschappij, een forensisch psychiatrisch centrum, of een inrichting bedoeld in artikel 3, 4°, d) met detentie gelijkgesteld. Dit betekent dat het verblijf onder het statuut van plaatsing in een van deze inrichtingen meetelt voor de berekening van de toelaatbaarheidsdatum overeenkomstig de bepalingen van de wet externe rechtspositie.

2.2 Geestestoestand voldoende gestabiliseerd voor het bereiken van strafeinde

2.2.1 Geestestoestand is voldoende gestabiliseerd terwijl de betrokkene zich nog niet in de tijdsvoorwaarden bevindt om een voorwaardelijke invrijheidstelling te genieten

Indien de geestestoestand van de geïnterneerde veroordeelde voldoende gestabiliseerd is en indien de geïnterneerde veroordeelde nog niet in de tijdsvoorwaarden voor een voorwaardelijke invrijheidstelling verkeert, start de directeur een procedure op tot opheffing van de internering.

De directeur bezorgt een verzoek tot opheffing van de internering (bijlage 5), vergezeld van een psychiatrisch advies, aan de kamer voor de bescherming van de maatschappij.

De griffie van de strafuitvoeringsrechtbank deelt het verzoek tot opheffing binnen 1 werkdag mee aan het openbaar ministerie en de geïnterneerde veroordeelde en zijn advocaat. Binnen 1 maand na ontvangst van het verzoek stelt het openbaar ministerie een met redenen omkleed advies op. De kamer behandelt de zaak op de eerste, nuttige zitting, en uiterlijk 2 maanden na ontvangst van het verzoek tot opheffing. Er is dossierinzage voor de geïnterneerde veroordeelde en zijn advocaat op

de griffie van de inrichting waar hij verblijft gedurende ten minste 10 dagen voor de datum van de zitting.

Wanneer de kamer dit nodig acht, vordert zij een nieuw forensisch psychiatrisch onderzoek. De procedure voor de kamer verloopt verder op gelijkaardige wijze als de andere procedures.

De kamer beslist binnen veertien dagen nadat de zaak in beraad is genomen. Indien de kamer van oordeel is dat de internering niet langer aangewezen is, heft ze deze op en beveelt ze de terugkeer van de veroordeelde naar de gevangenis.

Het vonnis wordt binnen 1 werkdag bij aangetekende brief ter kennis gebracht van de veroordeelde en zijn advocaat, en schriftelijk ter kennis van het openbaar ministerie en de directeur.

Er staat tegen deze beslissing geen rechtsmiddel open.

2.2.2 De geestestoestand van de geïnterneerde veroordeelde is voldoende gestabiliseerd nadat hij de tijdsvoorwaarden voor de voorwaardelijke invrijheidstelling bereikt heeft

Indien de geestestoestand stabiliseert nadat de geïnterneerde veroordeelde de tijdsvoorwaarden voor een voorwaardelijke invrijheidstelling bereikt heeft, belet niets dat hem door de kamer een invrijheidstelling op proef of een andere modaliteit wordt toegekend overeenkomstig de algemeen geldende in de wet voorziene procedure.

2.3 Geestestoestand niet voldoende gestabiliseerd voor het bereiken van strafeinde

Indien de geestestoestand van de geïnterneerde veroordeelde niet voldoende gestabiliseerd is op het ogenblik van het verstrijken van de straffen, blijft de interneringswet op hem van toepassing, zoals voor elke geïnterneerde.

VI. OVERGANGSBEPALINGEN⁴⁷

De bepalingen van de interneringswet zijn van toepassing op alle **lopende zaken**, mits naleving van wat hierna bepaald is.

- Op 1 oktober 2016 worden alle dossiers van geïnterneerde personen, waarvoor de commissies tot bescherming van de maatschappij bevoegd zijn, ambtshalve en zonder kosten ingeschreven op de algemene rol van de kamer voor de bescherming van de maatschappij van de strafuitvoeringsrechtbank van het rechtsgebied van het hof van beroep waarin de psychiatrische afdeling waarbij de bevoegde commissie was opgericht gelegen is.

De dossiers worden aan de griffier van de strafuitvoeringsrechtbank toegezonden door de secretarissen van de commissies tot bescherming van de maatschappij.

De hoge commissie tot bescherming van de maatschappij blijft bevoegd voor de zaken waarvoor de debatten aan de gang zijn, of die in beraad zijn.

⁴⁷ Artikelen 134 en 135 interneringswet

- Voor **alle geïnterneerden die verblijven in een inrichting die ressorteert onder de bevoegdheid van het DG EPI**, stelt de directeur een **advies** op ten vroegste op 1 februari 2017 en ten laatste op 1 april 2017, dat bezorgd wordt aan de bevoegde kamer voor de bescherming van de maatschappij. Het advies wordt opgesteld overeenkomstig wat bepaald is in punt 4.2.1 van “III. Uitvoeringsfase van de internering” van deze collectieve brief. Dit advies wordt bezorgd aan de bevoegde kamer voor de bescherming van de maatschappij.

Voor de personen die op 1 oktober 2016 **zowel een veroordeling als een internering** ondergaan, dient uiterlijk tegen 1 april 2017 een advies van de directeur bezorgd te worden aan de kamer voor de bescherming van de maatschappij met het oog op de aanwijzing van de inrichting waar de internering zal plaatsvinden en de eventuele toekenning van uitvoeringsmodaliteiten. Dit advies wordt opgesteld overeenkomstig wat bepaald is in punt 4.2.1 van “III. Uitvoeringsfase van de internering” van deze collectieve brief.

De geïnterneerde personen die op 1 oktober 2016 **geplaatst** zijn in een inrichting die niet door de bevoegde overheid erkend is of waarmee geen overeenkomst betreffende de plaatsing is afgesloten, kunnen er geplaatst blijven na de inwerkingtreding van de nieuwe interneringswet tot de kamer voor de bescherming van de maatschappij een andere beslissing neemt.

De kamer voor de bescherming van de maatschappij neemt tegen 1 oktober 2017 een beslissing omtrent de **definitieve invrijheidstelling** van alle geïnterneerde personen die reeds **meer dan 3 jaar vrij op proef** zijn.

Deze beslissing zal genomen worden overeenkomstig wat bepaald is in punt 8 van “III. Uitvoeringsfase van de internering”, zodat de directeur hierin niet moet tussenkomen.

- De beslissing tot **internering van veroordeelden** die door de minister van Justitie overeenkomstig **artikel 21** van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten werd genomen vóór 1 oktober 2016, blijft geldig.

De regels vervat in punt 2 van “V. Internering van veroordeelden”⁴⁸ zijn van toepassing op de door de minister geïnterneerde veroordeelden.

De geïnterneerde veroordeelden die zijn geplaatst in een instelling vermeld in artikel 3, 4°, d) kunnen daar geplaatst blijven, ook al hebben ze de toelaatbaarheidsdatum voor de voorwaardelijke invrijheidstelling nog niet bereikt.

De beslissingen tot toekenning van uitvoeringsmodaliteiten (bv. uitgaansvergunning, verlof, beperkte vrijheid) die vóór 1 oktober 2016 door de commissies voor de bescherming van de maatschappij zijn genomen, blijven geldig na deze datum, ook al beantwoorden de geïnterneerde veroordeelden nog niet aan de tijdsvoorwaarden voorzien in de wet externe rechtspositie om deze uitvoeringsmodaliteiten reeds toegekend te krijgen.

- Eenieder die het slachtoffer is van een als misdaad of wanbedrijf omschreven feit dat door een geïnterneerde persoon is gepleegd, kan een schriftelijk verzoek aan de rechter voor de bescherming van de maatschappij richten. Indien op het secretariaat van de commissies tot bescherming van de maatschappij een slachtofferfiche voorhanden is, wordt de hierin opgenomen informatie ambtshalve aan de rechter voor de bescherming van de maatschappij overgemaakt.

---

⁴⁸ Zie artikelen 77/8 en 77/9

VII. INWERKINGTREDING⁴⁹

Deze collectieve brief vervangt de collectieve brief nr. 140*quinquies* en treedt onmiddellijk in werking.

Rudy Van De Voorde
Directeur-generaal EPI

---

⁴⁹ Artikel 136 interneringswet